

Kerkenbeleidsplan 2025

Inhoudsopgave

Inleiding

Geschiedenis

Definities inzake het gebruik van parochiekerken

Parochie Sint-Germanus

1.	Sint-Germanuskerk,	Tienen-Centrum
2.	Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk,	Tienen-Centrum
3.	Sint-Lambertuskerk,	Groot-Overlaar
4.	Heilig Hartkerk,	Tienen-Centrum
5.	Sint-Jozefkerk,	Nieuw-Overlaar

Parochie Goddelijke Zaligmaker Tienen-Zuid

6.	Sint-Salvatorkerk (Goddelijke Zaligmaker),	Hakendover
7.	Sint-Odulphuskerk,	Bost
8.	Kapel Onze-Lieve-Vrouw-ten-Steen,	Grimde
9.	Sint-Laurentiuskerk,	Goetsenhoven
10.	Sint-Pieter en Pauluskerk,	Grimde
11.	Necropolis,	Grimde

Parochie Sint-Augustinus

12.	Sint-Genovevakerk,	Oplinter
13.	Sint-Martinuskerk,	Vissenaken
14.	Sint-Pieters-Bandenkerk,	Vissenaken
15.	Sint-Margarethakerk,	Sint-Margriete-Houtem
16.	Sint-Gilliskerk (Sint-Egidius),	Kumtich
17.	Sint-Joriskerk,	Oorbeek
18.	Corneliskapel,	Breisem

Samenvattende tabel

Inleiding

De voorbije jaren werd het Decreet op de Erediensten aangepast zodat voortaan in de eerste zes maanden van elke gemeentelijke legislatuur een nieuw kerkenbeleidsplan moet worden aangepast tussen stad en het Vicariaat (of het bestaande bevestigd moet worden).

Deze update dient voor het opstellen van de meerjarenplanning bij de Kerkfabrieken voor de toekomstige 6 jaar, zijnde de duurtijd van de nieuw verkozen gemeenteraad.

Het voorliggende document wordt beschouwd als het globaal plan m.b.t. de toekomstige bestemming van de kerken en de visie op een geïntegreerde aanpak op (het bestuur van) de parochiekerken om zo functioneel en doelgericht mogelijk te investeren in het kerkelijk patrimonium, evenals het beheer van het patrimonium en de werking van kerkbesturen en overheden dienaangaande te optimaliseren. Dit steeds in onderling overleg en met respect voor de bevoegdheden van respectievelijk de kerkelijke overheden en de burgerlijke overheid.

Voor Tienen zijn er drie parochies met telkens een kerkelijk bestuur. De parochies zijn Sint-Germanus, Goddelijke Zaligmaker en Sint-Augustinus met elk één hoofdkerk die hoofdzakelijk wordt gebruikt voor de erediensten. De overige kerken komen in aanmerking voor een neven- of herbestemming.

Geschiedenis

In zijn nota “Een Toekomst voor de Vlaamse Parochiekerk” van 24 juni 2011 uit minister Bourgeois de wens dat op het lokale niveau in samenspraak tussen kerkelijke en gemeentelijke overheden een toekomstvisie wordt ontwikkeld over de kerken die op het grondgebied van de betrokken gemeente gelegen zijn. Deze toekomstvisie moet minstens de volgende elementen bevatten:

- de parochiekerken als gebouw, met onder meer de cultuurhistorische waarde, de architecturale mogelijkheden, de bouwfysische toestand, de mogelijkheid tot compartimentering, ...;
- de parochiekerk in zijn ruimtelijke omgeving;
- het actuele gebruik en de functie van de parochiekerk;
- mogelijke interesse van andere actoren.

De uitgeschreven visie vormt voor de minister de basis waarop de individuele meerjarenplannen van de Kerkfabrieken moeten steunen. Deze langetermijnvisie is des te belangrijker, gezien de aanpassing van de subsidieregelgeving voor kerken door opname van de voorwaarde dat restauratiepremies enkel worden toegekend als voor de kerken op het grondgebied van de gemeente een visie is geëxpliciteerd, indien de kerkfabriek voldoende kan motiveren welke de bestemming zal zijn van de parochiekerk na het beëindigen van de restauratiewerkzaamheden en indien de restauratie en de geplande bestemming sporen met de visie die is goedgekeurd door de stad.

In 2014 werd in het onroerendergoedbesluit (BVR 16 mei 2014) vermeld dat een erfgoedpremie van 80% kan toegekend worden aan werken of diensten aan of in beschermde monumenten die bestemd zijn voor een erkende eredienst. Als voorwaarde werd opgenomen dat de gemeente moest beschikken over een goedgekeurd en actueel kerkenbeleidsplan, beginnende vanaf 2015. In 2017 werd het beschikken over een goedgekeurd kerkenbeleidsplan ook verplicht gemaakt voor de dossiers die ingediend werden voor 2015. Tevens werd een definitie van ‘een monument bestemd voor de erkende eredienst’ opgenomen in de wetgeving. Op 22/02/2017 werd de laatste inspiratienota i.v.m. kerkenbeleidsplannen gepubliceerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed waarin de minimumnormen waaraan kerkenbeleidsplan moet voldoen, beschreven staan.

Om dit beleidsplan te finaliseren worden de kerken getoetst aan de volgende criteria:

- De identificatie met onder meer
  - de eigendomssituatie
  - het beschermingsstatuut
- De cultuurhistorische waarde
- De architecturale mogelijkheden met onder meer
  - de grootte
  - de mogelijkheid tot opdeling
  - de toegankelijkheid
- De bouwfysische toestand
- De situering van het gebouw in zijn omgeving met onder meer
  - de ligging
  - de aanwezigheid van een kerkhof rondom
  - de bereikbaarheid en parkeerplaatsen
- Het actuele gebruik van het gebouw met onder meer
  - het actuele gebruik
  - de mogelijke interesse van andere actoren
- De toekomstige visie op het gebouw

Definities inzake het gebruik van parochiekerken¹

Valorisatie

Valorisatie heeft betrekking op initiatieven die, met respect voor het normale gebruik van de parochiekerk, de betekenis van het kerkgebouw in al zijn aspecten kunnen versterken en bevorderen (religieuze en culturele, historische en kunsthistorische, architecturale en landschappelijke aspecten). Dit kan bijvoorbeeld een occasioneel en passend gebruik van het kerkgebouw voor kunsthistorische rondleidingen, concerten, voordrachten, conferenties of tijdelijke tentoonstellingen zijn.

Medegebruik

Medegebruik is de terbeschikkingstelling van het kerkgebouw voor religieuze activiteiten van andere katholieke of christelijke geloofsgemeenschappen.

Nevenbestemming

De hoofdkerken hebben een nevenbestemming. Er kunnen activiteiten georganiseerd worden die passen binnen het religieuze karakter van het gebouw en met respect voor de christelijke symbolen in het gebouw door de gasten.

Wanneer een parochiekerk nog wel voor religieuze activiteiten gebruikt wordt, maar te groot is voor de plaatselijke geloofsgemeenschap, kan men een nevenbestemming overwegen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een multifunctioneel gebruik en een gedeeld gebruik.

Multifunctioneel gebruik (nevenbestemming in de tijd)

Multifunctioneel gebruik is een nevenbestemming in de tijd. Het kerkgebouw kan in dit geval occasioneel, buiten de uren van de religieuze activiteiten, voor andere doeleinden of door andere instanties gebruikt worden.

Gedeeld gebruik (nevenbestemming in de ruimte)

Gedeeld gebruik is een nevenbestemming in de ruimte. Het kerkgebouw wordt architecturaal zodanig heringericht dat er een nieuwe en kleinere liturgische ruimte ontstaat, met daarnaast ruimte voor één of meerdere lokalen die, op een permanente basis, een andere bestemming kunnen krijgen. Een gedeeld gebruik veronderstelt dus dat de liturgische ruimte en de andere ruimten bouwkundig volledig van elkaar gescheiden zijn, zodat een gedeeld gebruik mogelijk wordt, zonder dat de afzonderlijke activiteiten elkaar hinderen of doorkruisen.

Herbestemming

Wanneer een parochiekerk niet meer voor religieuze activiteiten in aanmerking komt, kan zij definitief aan de eredienst onttrokken worden en een nieuwe functie krijgen. Daarvoor moet de voorgeschreven kerkrechtelijke procedure gevolgd worden. Alleen de bisschop kan beslissen om een parochiekerk definitief aan de eredienst te onttrekken.

Om de twee jaar willen we graag dit kerkenbeleidsplan evalueren in overleg met de stad en de drie parochies. Daarbij wordt per kerk een stand van zaken gemaakt van de pastorale activiteiten en het aantal kerkgangers. Er wordt ook nagegaan of het wenselijk is om op basis van de beschikbaarheid van de voorganger en de nodige vrijwilligers het kerkenbeleidsplan bij te sturen.

---

¹ Op 8 november 2012 vaardigden de Vlaamse bisschoppen richtlijnen uit voor het gebruik van de parochiekerken.

Parochie Sint-Germanus

1. Sint-Germanuskerk, Tienen-Centrum
2. Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk, Tienen-Centrum
3. Sint-Lambertuskerk, Groot-Overlaar
4. Heilig Hartkerk, Tienen-Centrum
5. Sint-Jozefkerk, Nieuw-Overlaar

1. Sint-Germanuskerk

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

1.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Germanuskerk
Ligging:	Veemarkt 35BIS
Eigenaar:	Toren van de stad Tienen; overige delen van de kerkfabriek
Capaciteit:	550 stoelen
Bescherming:	Beschermd monument van 25-03-1938 tot heden
Omgeving:	Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek van 02-05-2011 tot heden

1.2. Beschrijving

1.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving bescherming: De Sint-Germanuskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde, historische waarde in casu oudheidkundige waarde, historische waarde, in casu geschiedkundige waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: De parochiekerk Sint-Germanus is een voormalige collegiale kerk. Deze kerk, gelegen op een hoogte in het centrum van de stad, beheerst de hele omgeving. Ze werd de zetel van een seculier kapittel van het bisdom Luik in 1189-1190. Wegens haar westblok gaat ze door voor een der voornaamste verwezenlijkingen van de romaanse middeleeuwse architectuur in Brabant. De huidige plattegrond omvat een rechthoekige westbouw, drie beuken van vier traveeën, een hoog, sterk vooruitspringend transept en een vier traveeën diep koor, uitlopend op een vijfzijdige apsis en geflankeerd door zijkooren. Aan de noordkant, sacristie en kapittelzaal uit de 17de eeuw (gerestaureerd).

Achter het westblok stond voorheen een romaanse kerk uit de tweede helft van de 12de eeuw die bewaard gebleven is tot in de 14de en 15de eeuw (binnenin sporen van eerste pijlers). Het grondplan van de collegiale kerk bestond uit drie beuken van vijf traveeën op pijlers, een "laag" transept van het Maasromaanse type en een boven de crypte gebouwd koor met vlakke(?) sluiting gevat tussen twee ooststorens, waarvan de bovenverdieping verlevendigd waren met een muurversiering in de aard van die van de toren te Herent.

Het westblok werd eraan toegevoegd tijdens de eerste drie decennia van de 13de eeuw, en gewijzigd gedurende de 16de eeuw. Grootse, rechthoekige gesloten onderbouw opgetrokken uit kwartsiet van Overlaar met verwerking van Gobertange-zandsteen voor de gebeeldhouwde elementen; stevige compositie die teruggaat op de Maas- en Rijnlandse voorbeelden uit de vorige eeuw. Oorspronkelijk twee verdiepingen hoog massief, ingebouwd tussen de uitstekende torens die aan de westzijde verbonden waren door middel van een opengewerkte galerij; de uiterste elementen van laatstgenoemde zijn nog ten dele behouden gebleven. Westgevel versterkt in 1555 bij de

oprichting van de geweldige centrale toren; deze vertoont in zijn algemene ordonnantie een opvallende nabootsingsdrang ondanks de renaissance-motieven aan de zuilen en het hoofdgestel der klokkenverdieping (ook opnieuw gebruikt materiaal). Barokke torenspits van 1713.

Binnenin zien de drie grote, reeds met kruisribgewelven overkluisde ruimten van de westbouw op de begane grond uit op de drie beuken; ook aanwezigheid van een tribune. Grote overwelfde zaal op de bovenverdieping (zie Maastricht en Nijvel). Rijk gebeeldhouwde versiering ter verfraaiing van de kapitelen (gotische inslag) en van de aanzet der ribben; centrale sluitsteen met Paaslam; eigenaardige gebeeldhouwde friezen, met archaische invloed, onder de uitkraging van de boog tussen toren en beuk.

Aan de huidige gotische kerk werd het werk kort na 1300 begonnen met het koor. Opstand in de aard van die van het schip, doch heden minder goed verlicht door het aanbrengen van lagere gewelven, kort na de brand van 1635. Bakstenen zijkoren met vlakke sluiting dagtekenend van 1669; overkluizing door middel van late kruisribgewelven met van caissons voorziene scheibogen.

Streng hoofdbeuk van zandsteen uit de tweede helft van de 15de eeuw; opstand bestaande uit zware, kapiteelloze zuilen, arcades en een kordon, waarboven met loofwerk versierde kraagstenen de lenden van het bakstenen gewelf opvangen; tussenin, pseudo-triforium ten dele verfraaid met een balustrade. Brede overwelfde zijbeuken uit dezelfde tijd gekenmerkt door sommige vlakke sluitstenen en de eigenaardige sokkels, ter ondersteuning van de ribben, die een geheel vormen met de zuilschachten van de beuk; brede vensters met flamboyante tracerings. In het noorden, klein bak- en zandstenen portaal in voortzetting van de gotische stijl (17de eeuw); in het zuiden, renaissanceportaal van arduin (16de eeuw).

Dwarsarmen heropgebouwd van zandsteen met speklagen van kwartsiet tijdens de 16de eeuw, na de ramp van 1536 (circa 1536 in het noorden en circa 1557 in het zuiden). Brede vensters met gecontourneerd maaswerk; triforium in navolging van dat van de beuk. Tegen de zuiddwarsarm, een renaissance portaal met fraaie nis (doorbroken door de vensterdorpel). Ernaast, classicistische votiefkapel gedateerd 1771.

Mobilair. Schilderijen in de dwarsarmen; Verscheidene gepolychromeerde beelden in de zijbeuken (16de en 17de eeuw); piëta uit de 16de eeuw in het zuidzijkoor; geelkoperen arendlezenaar in het koor (16de eeuw) transeptaltaren en barokpreekstoel in de beuk (17de eeuw). In de kapel van de noordzijbeuk, kopie van de merkwaardige romaanse doopvont uit de 12de eeuw (origineel bewaard in de K.M.K.G. te Brussel).

Bijkomend (cultuurgoederen): De voorbije jaren heeft de kerkraad (met eigen middelen) ingezet op de systematische restauratie van het schilderijenbezit:

- Het verraad van Judas – get. Karel Verlat
- De H. Dominicus van Caleruega ontvangt de rozenkrans van Maria – anoniem meester
- De opdracht van Maria in de tempel – anoniem meester
- De marteldood van de H. Petrus – anoniem meester
- De bekering van de H. Hubertus – anoniem meester
- De aanbidding der Wijzen – get. H. V. BAL
- De hemelvaart van Maria – get. J. Van Gent

Bij Ministerieel Besluit van 17 november 2022 werden vier zilveren kandelaars (inv. nr. 212) opgenomen op de Voorlopige lijst Topstukkendecreet.

1.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 67m x 52m

Opdeling: kruiskerk

Toekomstige opdeling mogelijk: in principe mogelijk

Aanwezige voorzieningen: verschillende toiletten in sanitair blok

Toegankelijkheid: Geen trappen, parkeerplaatsen op de Veemarkt

Aanwezigheid waardevol interieur: ja

1.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie interieur en exterieur 22-25/11/2022.

Toestand zowel interieur als exterieur degelijk. Veel voormalig vastgestelde gebreken werden degelijk aangepakt.

Toren inspectie 21-22/11/2011

Goed: Dringend toegankelijk maken delen toren, lek afvoerbuis dichtten, moerbalkkop herstellen.

Inspectie exterieur: 12-13-14/05/2004

Goed: Dringend: roltoegankelijk maken, herstellen leien en andere kleine herstellingen uitvoeren.

Inspectie interieur 12-15, 19-20, 22, 5/05-06/2003

Slecht: Dringend: nog een paar schilderijen conserveren, houten beelden, glas-in-loodramen, technisch onderzoek beschildering koor; curatieve behandeling aantal beelden, kaders en andere houten elementen, heel aantal preventief behandelen.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): 2014 restauratie tribune, dakstructuur en buitenmuur. Preekstoel en Jan-de-Doperbeeld restauratie in 2016.

Op 1 maart 2016 ontving de kerkfabriek de bevestiging van de toelagen van minister Bourgeois voor de restauratie van het hoogkoor voor een bedrag van Euro 875.042,56. Op 10 februari werden de werken toegewezen aan Monument Vandekerckhove NV uit Ingelmunster. De opdracht zou 240 werkdagen in beslag nemen en begon uiteindelijk op 8 mei van dat jaar. Behalve reparaties van de koormuren, de monelen in de vensters, de koorzolders en de hernieuwing van de elektrische installaties waren de overige werkzaamheden echte restauraties: de restauratie van de glas-in-loodramen werd uitgevoerd in het atelier te Ingelmunster en Altritempi stond in voor de restauratie van het meubilair, de wandbeschildering en de gewelfdecoratie. Op het einde werd besloten om de triforiumverlichting aan te passen door de plaatsing van een nieuwe ledverlichting en een accentverlichting op de schilderijen. Uiteindelijk kostte de gehele restauratie Euro 889.313,55. Op 9 november 2018 werd het vernieuwde koor feestelijk ingehuldigd.

1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: Marktomgeving, handel en horeca. Directe omgeving van Wolmarkt en Grote Markt en OLV-Ten Poelkerk.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: Tiense hoofdkerk, toerisme, cultuur, bezienswaardigheid. Overdag open.

Parochiezaal: Pastoraal Centrum Kabbeek (Gilainstraat 104 Tienen).

Pastorie: Veemarkt 36, Tienen.

Kerkhof: Voor de Franse revolutie rondom, nu verdwenen 'Vrijthof'.

Andere kerken dichtbij: O.L.V.-ten-Poelkerk op 200m.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Parkeerplaatsen op de Veemarkt, Bushalte Grote Markt op 250 meter, Parking Manège op wandelafstand.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: Niet mogelijk.

1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten.

De pastorie wordt gebruikt als vergaderruimte voor parochiale organen, kerkfabriek, archiefruimte kerkfabriek, parochie, secretariaat, onthaal en catechese alsook als woonst bedienaar eredienst.

Andere activiteiten: /

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): Tiense hoofdkerk. Huidige dekenale en vroeger ook collegiale kerk. Dit is ook de oudste kerk van de stad met een stichting die teruggaat naar de 9de eeuw en toegeschreven wordt aan de Parijse abdij van Saint-Germain-des-Près. Door intens speurwerk van Frank Dopéré is de bouw van deze kerk goed gedocumenteerd. Deze kerk getuigt van het vroegere belang van de stad in de geschiedenis van het Hertogdom Brabant en ver erbuiten. Vooral de Romaanse westbouw heeft zeer belangrijke bouwhistorische waarde.

Op palmzondag vindt er jaarlijks een ommegang plaats. Na de palmwijding om 09.45 uur in de Sint-Germanuskerk, trekt de processie door de binnenstad van Tienen. Het beeld van de zegende Christus wordt hierbij omringd door twaalf apostelen.

1.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Hoofdkerk voor de parochie Sint-Germanus Tienen-Centrum.

Toekomstvisie kerk: Deze kerk zal als hoofdkerk van de parochie Sint-Germanus gebruikt worden. Ze zal dus gebruikt worden voor het voltrekken van de eredienst (wekelijkse misvieringen en alle andere religieuze activiteiten).

Oprichting stuurgroep: nee

Bestemmingsonderzoek: nee

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Germanuskerk Hoofdkerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Valorisatie	Valorisatie	

2. Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1. Identificatie

Naam kerk:	Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk
Ligging:	Grote Markt
Eigenaar:	Eigendom van de kerkfabriek
Capaciteit:	480 stoelen
Bescherming:	Beschermd monument van 25-03-1938 tot heden

2.2. Beschrijving

2.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving bescherming: De Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde, historische waarde in casu oudheidkundige waarde, historische waarde, in casu geschiedkundige waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Indrukwekkend, onvoltooid gotisch gebouw van zandsteen dat één der zijden van de Grote Markt afbakt.

Het grondplan van de afgewerkte delen bestaat uit een drie traveeën diep koor, geflankeerd door bijbouwen en uitlopend op een zevenzijdige apsis, een ruim transept bekroond door een hoge toren en in het westen voorafgegaan door portalen. Koor uitgevoerd tussen 1358 en 1357 onder de leiding van de Franse architect Jean d'Oisy, die het plan volledig schijnt ontworpen te hebben.

Kruisribgewelven zonder steunkapitelen aan de zuilen in het zuiden en aan de koorsluiting, aan de buitenzijde verstevigd door met kleine zadeldaken afgedekte luchtbogen, waarvan de koppen evenals de pinakels verfraaid zijn met hogers en kruisbloemen. Opstand bestaande uit twee registers gescheiden door een kordon; triforium noch vensters in het rechter gedeelte doch apsis voorzien van hoge bovenlichten. Achteraan de zijbeuken, gebouwd door Jacob van Tienen (1383-circa 1410), werden zijkoren en een sacristie op strakke wijze bijgebouwd tussen 1841 en 1844; rijkere versiering van de kapitelen en de zuidkapellen die aan de buitenzijde verrijkt zijn met wimbergen verfraaid met beeldhouwde groepen, waterspuwers en blinde muurtracering naar Brabantse wijze. Zuidzijbeuk met neogotische inslag (1851).

Transept en toren voltooid door Sulpitius van Vorst van 1410 tot circa 1438; latere tussenkomst van M. de Layens. Rijzige noord- en zuidarm geopend door brede vensters en overkluisd met kruisribgewelven die op consoles rusten (in het zuiden) of die op typisch Brabantse wijze tot op de vloer doorlopen (in het noorden); in de kruising resten sporen van de arcade die uitzag op een niet gebouwd schip. Kruisingstoren bekroond met een barokke, uivormige spits (circa 1660) die tot voorbeeld diende voor die van de Sint-Germanuskerk.

In de voorgevel drie dieper liggende portalen, tussen stevige steunberen, toegeschreven aan Jean d’Oisy doch praktisch vernieuwd in 1913; oorspronkelijk zijn de pittoreske tafereelen op de consoles (onder meer door Wouter Pans) de nisbaldakijntjes en de levendige friezen van loofwerk die de kordons onderlijnen.

Mobilair: Schilderij van de Heilige Maagd (16de eeuw) en van Heilige Anna door P. Verhaghen (1791); in de kruisarmen, beeldjes uit de 16de en 17de eeuw (volkskunst); barokzijaltaren (tweede helft 17de eeuw); baroklambriserings en biechtstoelen, Antwerps werk (1671); koorgestoelte van J.C. Bastin van Namen (circa 1772).

Bijkomend (cultuurgoederen): Volledige inventaris van het patrimonium van de kerk voorhanden (opgemaakt door het CRKC in 2013); Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgoederen nodig. Bij M.B. van 23.12.2011 werd het stenen beeld van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poel (hoogte 160 cm) van Wouter Pans (1362-1363) definitief opgenomen in de Topstukkenlijst.

2.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 37m x 37m.

Opdeling: transept en koor, zonder schip.

Toekomstige opdeling mogelijk: in principe mogelijk.

Aanwezige voorzieningen: toilet en lavabo aan de sacristie (moet hersteld worden).

Toegankelijkheid: Geen trappen aanwezig bij de ingang langs het Heldenplein.

Aanwezigheid waardevol interieur: Het beeld van OLV door Wouter Pans is opgenomen in de Vlaamse topstukkenlijst. Schilderij op het hoofdaltaar: de kruisverheffing uit 1635 is waarschijnlijk afkomstig uit de school of het atelier van Van Dyck (zie De Reenstein, 2013). Zie ook “*De Kerk van Onze-Lieve-Vrouw Ten Poel 1. Kunstwerken*”, Staf Thomas, Tienen, 1989.

2.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie interieur en exterieur : 08/12/2022

De algemene toestand van daken en dakwaterafvoer is zeer problematisch. Ook dreigen er een aantal ornamenten van de toren neer te vallen. Problemen dienen dringend aangepakt te worden.

Inspectie exterieur: 16-19/08/2010

Goed: De algemene toestand van het gebouw is vrij goed, maar heeft toch een aantal gebreken die dringend dienen aangepakt te worden om gevolgschade aan en verlies van erfgoed te vermijden. We hebben het hier over volgende gebreken: lekken in daken en goten, vervuilde en verstopte goten, losgekomen en ingerotte dakkaponderdelen en de instabiele situatie van de zuidelijke zijbeuk

Inspectie interieur: 24-28/04/2006

Goed: Dringend fixeren van een aantal verflagen; op korte termijn herstellen van een aantal houten voorwerpen.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Restauratie buitenzijde beëindigd in 2008.

2013- 2017 restauratiewerken stabiliteit en interieur.

Voor deze kerk werd een restauratiedossier opgemaakt door architectenbureau Karel Breda voor de stabilisatie van het koor en het restaureren van de glas-in-lood ramen. Het dossier werd door Erfgoed goedgekeurd en wacht thans op de toekenning van een restauratiepremie alvorens de werken kunnen starten. DRINGEND RESTAURATIE VAN INTERIEUR

2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: stedelijk, marktplein, omgeven door parking en horeca, schoolomgeving, directe omgeving van Veemarkt, Wolmarkt en Sint-Germanuskerk.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: tweede belangrijkste kerk na Sint-Germanus; toeristische trekpleister. Overdag open.

Parochiezaal: de voormalige site van de parochiezaal in de Oude Vestenstraat, nu 't Convent geheten, werd in samenwerking met Van Roey Vastgoed omgevormd tot een woongebied met ca. 40 appartementen. De kerkfabriek bleef eigenaar van twee appartementen.

Het vroegere "PC'ke", werd op last van de kerkraad volledig herbouwd om dienst te doen als ontmoetingsruimte. Op dit ogenblik ligt bij de notaris een voorstel van erfpachtvereenkomst op de tafel met de vzw De Broeders van Liefde – Alexianen Zorggroep Tienen. Zij zullen het ontmoetingscentrum ontsluiten en een sociale werking, afgestemd op de buurt ontwikkelen.

Pastorie: de voormalige pastorie aan de Ooievaarstraat werd verkocht.

Kerkhof: /

Andere kerken dichtbij: Sint-Germanuskerk op 200m.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Grote parking op de Grote markt op 20m; bushalte op 50m op de Grote Markt. Parking Manège op wandelafstand.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe niet mogelijk.

2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten.

Andere activiteiten: organisatie van concerten door derden.

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): deze kerk is voor het onderzoek van het middeleeuws bouwbedrijf het belangrijkste gebouw van België, of als u het liever middeleeuws regionaal ziet, van Brabant. Het is het enige gebouw in ons land waarvan we de bouwmeesters allemaal kennen vanaf 1358 tot in 2013. Bovendien verwijst de kerk (oorspronkelijk een kapel) naar een eeuwenoude devotie die teruggaat op een legende uit de 11de eeuw, maar die vermoedelijk voorchristelijke roots heeft. Het gebouw verwijst naar het belang van de stad in de middeleeuwen en is één van de topstukken van ons nationaal onroerend patrimonium.

Op 14 augustus (de vooravond van Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming) vindt er jaarlijks een kaarskensprocessie plaats. Na de eucharistieviering in de OLV ten Poelkerk trekt de processie door de binnenstad van Tienen. Het beeld van Maria wordt hierbij megedragen.

2.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: nevenbestemming

Toekomstvisie: De Kerkraad van 26/06/2017 ging akkoord met de opstart van een haalbaarheidsonderzoek als voorwaarde voor het Agentschap Onroerend Erfgoed om de aanvraag te formaliseren tot het bekomen van een erfgoedpremie voor de restauratie van de kerk (stabiliteit en glasramen). In juni - oktober 2019 stelden TV Studio Thys Vermeulen en Studio Roma een 'herbestemmingsdossier' voor dat feitelijk een 'nevenbestemmingsdossier' is.

Ondertussen besliste de kerkraad om de berging aan de noordzijde van de kerk te verbouwen tot een degelijk erfgoeddepot. Hierin werd het roerend patrimonium van de Sint-Jozefkerk in Overlaar en van de H. Hartkerk deels ondergebracht.

De kerkraad van 25/02/2019 reactiveerde het restauratiedossier voor de kerk met architectenbureau Karel Van Breda.

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk Back-up kerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Erediensten en nevenbestemming	Erediensten en nevenbestemming	

3. Sint-Lambertuskerk, Groot-Overlaar

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

3.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Lambertuskerk
Ligging:	Groot-Overlaar zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	75 à 100 afhankelijk van type stoelen
Bescherming:	Beschermd monument van 04-11-1976 tot heden
Omgeving:	Beschermd cultuurhistorisch landschap van 04-11-1976 tot heden
Orgel:	Beschermd monument van 19-12-2014 tot heden

3.2. Beschrijving

3.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving bescherming: De Sint-Lambertuskerk met naastliggend hoevetje is beschermd als monument omwille van het algemeen belang.

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Gelegen naast de overblijfselen van een hoeve. Kleine éénbeukige kerk, voorzien van een stevige toren en uitlopend op een driezijdig koor dat geflankeerd is door sacristieën.

De beuk behoort tot de zeldzaam "in situ" bewaarde preromaanse monumenten; zeer ruwe aanblik; in ruime mate opnieuw gebruikt Romeins materiaal en kwartsiet in onregelmatig verband; gedrongen ruimte (vernieuwd plafond). In het zuiden, klein oorspronkelijk venster (heden dichtgemetseld), met afwisseling van bak- en breuksteen; aan de noordzijde toegemetselde romaanse deur. Nieuwe vensters uitgebroken tijdens de 16de eeuw in zuidgevel en gedurende de 18de eeuw in de noordgevel.

Stevige toren in overgangsstijl (circa 1200) geaccosteerd door een halfronde traptoren (evenals de toren grondig gerestaureerd tijdens de 20ste eeuw); kruisribgewelf boven de begane grond; verbinding met de beuk door een spitsboogarcade; neoromaans portaal.

Koor gelijktijdig met de toren opgetrokken in een regelmatig verband; boogfries onder de gootlijst; later gewijzigde triomfboog. Noordelijke sacristie uit de 17de eeuw(?) en zuidelijke sacristie uit de 20ste eeuw.

Meubilair. Op het hoofdaltaar, schilderij van de patroonheilige (circa 1600) (in bewaring gegeven bij Stedelijk Museum Het Toreke), op het zuidaltaar Sint-Bernardusbeeld (volkskunst uit het laatste kwart van de 16de eeuw; Louis XV-zijaltaren (tweede helft 18de eeuw).

In de kerk bevindt zich een orgel vervaardigd in eik tussen 1841 en 1860 door orgelbouwer Van Dinter.

Bijkomend (cultuurgoederen): Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgoederen nodig.

3.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 23m x 16m

Opdeling: éénbeukig

Toekomstige opdeling mogelijk: te klein om op te delen

Aanwezige voorzieningen: geen

Toegankelijkheid: mits verbetering is de toegangsweg goed toegankelijk

Aanwezigheid waardevol interieur: ja

3.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 29/11/2010

Slecht: Dringend: galmbord herstellen, slechte staat dak, reinigen goten, ladder- en klimhaken plaatsen, bordes op balkkruis plaatsen, plaatsen roestvrijstalen valkettingen, toegankelijk maken zolders, herstellen zoldervloeren.

Inspectie interieur: 17/03/2004

Goed: Dringend controles uitvoeren (leegstand), noordelijk zijaltaar herbevestigen, op korte termijn herstellen van twee kasten.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Grote restauratie vanaf 2013. Er werd een ontwerper aangesteld door de stad om een beheersplan op te maken en de herinrichting/renovatie van de kerk uit te werken. Inspectie monumentenwacht gepland 2017/2018.

3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: ligt in een landschap, links en rechts bebouwing

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: /

Parochiezaal: /

Pastorie: ja, vlakbij (Groot Overlaar 230). Deze pastorie werd volledig gerenoveerd en wordt momenteel verhuurd.

Kerkhof: rondom (beschermd landschap)

Andere kerken dichtbij:

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Bushalte Oorbeek Sint-Lambertuskerk op 5m, tiental parkeerplaatsen op 5m langs de straat gelegen.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk maar beschermd als landschap.

3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: De kerk werd buiten gebruik gesteld wegens restauratie.

Andere activiteiten: Geen.

Mogelijke interesse andere actoren: Muziek- en tekenacademie?

Toeristische trekpleister (bedevaart): ja, deze kerk is één van de oudsten van de streek en bevat Romeinse bouwmaterialen, waarschijnlijk afkomstig uit één van de villa's uit de omgeving. Zeer belangrijk historisch en cultureel erfgoed.

3.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie / Herbestemming

Oprichting stuurgroep: ja, vanaf 2018 (Ontwerper, Gemeente Tienen, centraal kerkbestuur, PORTIVA, parochie, lokale kerkfabriek, lokale gemeenschap).

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Lambertuskerk, Groot-Overlaar		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Herbestemming	Herbestemming	

4. Heilig Hartkerk, Tienen-Centrum

De procedure voor herbestemming loopt

4.1. Identificatie

Naam kerk:	Heilig Hartkerk
Ligging:	Aarschotsesteenweg 1, 3300 Tienen
Eigenaar:	Kerkfabriek
Capaciteit:	Ca. 300
Bescherming:	Noch op de inventaris bouwkundig erfgoed noch beschermd

4.2. Beschrijving

4.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving: Driebeukige bakstenen kerk, opgetrokken naar de plannen van architect Paul Rome in 1938-1940. De kerk werd op initiatief van pastoor Leys gebouwd. De eerstesteenlegging door kardinaal Van Roey, vond plaats op 15 mei 1939. Op 14 april 1940 werd de kerk opengesteld voor het publiek. De plechtige wijding ging door op 7 en 8 oktober 1951. De kerk heeft een open voorportaal. Het schip wordt aan de zuidzijde geflankeerd door een toren. De kerk heeft een opmerkelijk groen dak.

4.2.2. *Architecturale mogelijkheden*

Grootte: 56m x 23m

Opdeling: basilicaal

Toekomstige opdeling mogelijk: in principe mogelijk

Aanwezige voorzieningen: twee toiletten

Toegankelijkheid: afzetmogelijkheid voor de deur met auto, hellend vlak voor rolstoelgebruikers, leuning aan weerszijden van ingang.

Aanwezigheid waardevol interieur: Glasramen van Jan Huet.

4.2.3. *Bouwfysische toestand*

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Niet aangesloten bij monumentenwacht. Bouwfysisch goed in orde.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): In 2004 werd de akoestiek verbeterd en vloer vernieuwd, in 2005- 2006 werden de gevels ingevoegd en werd een nieuw dak geplaatst. In 2011 werden nieuwe klokkenzadels met schokdempers geplaatst. In 2012 volgde de volledige vernieuwing van de elektriciteit en het gebruik van dimbare spaarlampen. In 2013 werd het orgel gedigitaliseerd. In 2014 werd de kerk met akoestische verf bekleed. In 2016-2017 werd het sas aangepast en de hoofdingang uitgerust met automatische deuren om de toegankelijkheid te verhogen. Voor de toekomstige investeringen zie bijlage.

4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: gelegen op de hoek van de noordelijke ring rond Tienen en de Aarschotsesteenweg, omgeven door bebouwing, moderne appartementencomplex schuin tegenoverliggend.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: Plaatselijke gemeenschap

Parochiezaal: De Schakel, Withuisstraat 22 Tienen

Pastorie: vlak aan het pleintje voor de kerk

Kerkhof: /

Andere kerken dichtbij: Kapel Passionisten dichtbij en 850m tot de Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poelkerk.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Bushalte op 10m en grote parking op 70m

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: ten noorden van kerk aansluiting mogelijk met woonzorgcentrum.

4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: geen erediensten meer.

Andere activiteiten: tentoonstellingen, concerten en evenementen.

Mogelijke interesse andere actoren: Stad Tienen.

Toeristische trekpleister (bedevaart): nee.

4.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Herbestemming.

Toekomstvisie kerk: de kerk moet herbestemd worden. De kerkraad van 29 november 2021 nam kennis van de interesse van de Stad Tienen – de dienst Erfgoed, om de het gebouw eventueel in te richten tot een erfgoeddepot voor de stad en de regio. Binnen de stedelijke diensten (Erfgoed en Ruimtelijke Ordening) werd een studiegroep opgericht om de mogelijkheden hiervoor te onderzoeken en ook om concrete plannen (inclusief een budgettering) op te maken.

De kerkraad startte de procedure op tot ontwijding van de kerk. Het kerkmeubilair werd verwijderd uit het gebouw. De stoelen en een aantal kleinere meubels werden geschonken aan de Poolse parochiegemeenschap van Sint-Elisabeth in Brussel. De Passionisten in Tienen kregen een aantal gipsen beelden en sokkels. Het zusterklooster in Polen ontving enkele beelden en textilia. Het liturgische vaatwerk, gewaden en beelden werden overgebracht naar de beging in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw ten Poel en naar de kerk van Sint-Germanus.

De pastorie werd in erfpacht gegeven aan de Alexianen Zorggroep Tienen. De overeenkomst werd op 11 september 2019 ondertekend door beide partijen.

Oprichting stuurgroep: ja,

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Heilig Hartkerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Procedure voor herbestemming loopt	Herbestemming	

5. Sint-Jozefkerk, Nieuw-Overlaar – Deze kerk is herbestemd

De kerkraad noteerde in haar vergadering van 18 november 2019 de interesse van vzw De Toverwijzer – een methodeschool – om gebruik te maken van de voormalige kerk. De kerkraad volgde deze denkpiste. De raad kreeg op 9 maart 2020 een gunstig advies van het vicariaat Mechelen – Brussel om over te gaan tot de ontwijding van de kerk.

De priesteraad ging op 26 september 2020 akkoord met de procedure. De profaanverklaring volgde op 30 oktober 2020. De kerkraad ondertekende met vzw De Toverwijzer op 18 december 2020 een erfpachtovereenkomst voor een termijn van 99 jaren.

Het meubilair van de kerk werd daarna overgebracht naar de vernieuwde berging in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw ten Poel. Het liturgisch vaatwerk wordt bewaard in de kerk van Sint-Germanus.

Besluit Parochie Sint-Germanus

Voor deze parochie zal de Sint-Germanuskerk te Tienen-Centrum dienst doen als hoofdkerk. Deze kerk zal dus hoofdzakelijk gebruikt worden voor erediensten. Er kunnen activiteiten georganiseerd worden die passen binnen het religieuze karakter van het gebouw en met respect voor de christelijke symbolen in het gebouw door de gasten.

De kerk Onze-Lieve-Vrouw-ten-Poel te Tienen-Centrum doet dienst als back-up kerk van de hoofdkerk, met een nevenbestemming steeds in tijd gescheiden van de erediensten. Deze kerk dient dringend gerestaureerd te worden.

De Sint-Lambertuskerk te Groot-Overlaar wordt herbestemd.

De Heilig Hartkerk te Tienen-Centrum wordt herbestemd (procedure loopt).

De Sint-Jozefkerk te Nieuw-Overlaar is reeds herbestemd.

Parochie Goddelijke Zaligmaker Tienen-Zuid

6. Sint-Salvatorkerk (Goddelijke Zaligmaker), Hakendover
7. Sint-Odulphuskerk, Bost
8. Kapel Onze-Lieve-Vrouw-ten-Steen, Grimde
9. Sint-Laurentiuskerk, Goetsenhoven
10. Sint-Pieter en Pauluskerk, Grimde
11. Necropolis, Grimde

6. Sint-Salvatorkerk (Goddelijke Zaligmaker), Hakendover

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

6.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Salvatorkerk
Ligging:	Hakendoverstraat zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	Ca. 200
Bescherming:	Beschermd monument van 19-04-1937 tot heden
Kerkhof en Trappen:	Beschermd monument van 13-09-1996 tot heden
Omgeving:	Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek van 13-09-1996 tot heden

6.2. Beschrijving

6.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving bescherming: De Sint-Salvatorkerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde, historische waarde in casu oudheidkundige waarde, historische waarde in casu geschiedkundige waarde. De kerkhofmuur met trappen is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: sociaal-culturele waarde, historische waarde. Meer bepaald de esthetische waarde van de kerkhofmuur van de kerk van de Goddelijke Zaligmaker van Hakendover met inbegrip van de trappen wordt omschreven als een circa 1880 volledig in witte natuursteen opgetrokken ommuring met hekwerkbekroning en door pilasters geflankeerde toegangen die typologisch één geheel vormen met kerk en kerkhof.

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: De Sint-Salvatorkerk heeft een romaanse kern uit de 12de eeuw en is sinds de middeleeuwen een belangrijke bedevaartkerk met twee jaarlijkse processies.

Historiek: Vanaf de middeleeuwen was de Sint-Salvatorkerk reeds een belangrijke bedevaatskerk, met twee jaarlijkse processies: het dertienmaal op 16 januari en de paardenprocessie op paasmaandag. Deze processies zouden al bestaan sinds de 7de eeuw, maar werden vooral populair in de 15de eeuw. De kerk is vandaag nog steeds een belangrijke bedevaartsplaats en de processies trekken nog steeds massa's mensen. Het oudste gedeelte van de kerk, de romaanse toren en de zuidelijke beuk, stamt uit de 12de eeuw. Voordien was hier mogelijks al een kerk aanwezig. De kerk werd gedurende de tijd in verschillende fases vergroot en herbouwd.

Beschrijving: Op de top van de heuvel in het centrum van Hakendover ligt de bedevaartkerk Sint-Salvator met zware westtoren, drie beuken van twee traveeën, een uitspringend transept met oostkapellen en een lang koor, dat uitloopt op een vijfhoekige apsis.

Grosso modo zijn de oudste elementen enerzijds de toren en de beuk (romaans, 12de eeuw) en anderzijds de kruising en een gedeelte van de zuidelijke kruisarm (midden 13de eeuw en reeds behorend tot de gotische stijl). De toren, met romaanse kern tot aan de derde verdieping, werd begin 13de eeuw verhoogd met één verdieping, waardoor een analogie ontstaat met de torens van de Sint-Germanuskerk te Tienen. De verhoging gebeurde in

overgangsstijl van romaans naar gotiek. Na de brand in 1859 werd het parement gerestaureerd en voorzien van steunberen.

In de thans blinde middenbeuk zijn de boogstenen van de rondboogvensters nog bewaard gebleven, die oorspronkelijk de drie traveeën verlichtten. De drie romaanse bogen werden tot twee spitsbogen herleid in 1765, toen het plafond van de beuk aanzienlijk verlaagd werd, de zijbeuken van kwartsiet heropgebouwd werden en bij deze gelegenheid verhoogd. Er werden Louis XVI-portalen voorzien aan de uiteinden.

Rechthoekige kruising en aangrenzende zuidtravee met pijlers, versierd met gebeeldhouwde kapitelen en gotische profielen (circa 1250). De zuidkruisarm en kapel werden herbouwd tijdens de eerste helft van de 15de eeuw. Steunberen en nissen zijn voorzien van frontalen met hogers. De noordelijke kruisarm op onregelmatig grondplan werd begin 16de eeuw in dezelfde geest toegevoegd. De gewelven steunen op schalken.

Het koor werd heropgebouwd samen met de zuidelijke kruisarm. De glasramen, raamlod en steunberen geven een verticaliserend accent, eigen aan de Brabantse gotiek.

De noordoostelijke sacristie werd gelijktijdig met de aanpalende transeptarm opgetrokken in 16de eeuw. De zuidelijke sacristie is van recentere datum.

Mobilair: In de kruisarmen schilderijen uit de 18de eeuw. Een merkwaardig retabel in het koor in Brabantse gotische stijl (circa 1435). Nog in het koor een gotische calvarie uit de 15de eeuw. Een overblijfsel van een tweede calvarie is aanwezig in de zuidkapel (volkskunst, 16de eeuw), waar ook een 'Christus op de kouden steen' (17de eeuw) hangt. In het schip staan verschillende beeldjes uit de 16de en 17de eeuw.

De vaste onderdelen bestaan uit een barok gestoelte in de noordelijke dwarsarm (begin 18de eeuw) en het hoogkoor, classicistische lambrisering in de middenbeuk, biechtstoelen en kansel (tweede helft 18de eeuw). **Kerkhof:** Het dominante karakter van het kerkgebouw wordt nog onderstreept door het omliggend kerkhof en de kerkhofmuur die op sommige plaatsen tot vijf meter hoogte reikt. De muur is volledig in witte natuursteen opgebouwd met een smeedijzeren hekwerk als bekroning en dateert van 1880. De drie toegangen worden door pilasters geflankeerd. De meest indrukwekkende toegang bevindt zich aan de noordoostkant waar een hoge trap met 22 treden naar het kerkhof leidt.

Bijkomend (cultuurgoederen):

De uitvoering van het door Agentschap Onroerend Erfgoed beheersplan aangaande het interieur is volop aan de gang binnen de budgettaire mogelijkheden en het MJP.

De restauratie van de kerkhofmuur werd voltooid in 2024. Voor de restauratie van het hekwerk wordt een nieuwe premie aanvraag ingediend bij Agentschap Onroerend Erfgoed eind 2024.

De stabiliteitswerken en restauratiewerken van de gevels worden opgestart vanaf augustus 2024 en zullen eind 2025 worden voltooid.

6.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 40m x 40m

Opdeling: kruiskerk

Toekomstige opdeling mogelijk: in principe mogelijk.

Aanwezige voorzieningen: toilet aanwezig, vernieuwing van het sanitair wordt voorzien na voltooiing van de restauratiewerken.

Toegankelijkheid: noorden: twee hoge treden, helling aanwezig, leuning in het midden; aan de zuidkant 5 treden met leuning rechts.

Aanwezigheid waardevol interieur: ja

6.2.3. *Bouwfysische toestand*

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 2023

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Restauratie glasramen en koorgestoelte werden uitgevoerd vanaf 2013. Restauratie van het exterieur, toren en grafmonumenten gepland.

6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: op het top van de heuvel te midden van het dorp.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk, toerisme, jaarlijkse paardenprocessie.

Parochiezaal: nee

Pastorie: vlakbij ten noorden (Schoolpad 43, beschermd als monument).

Kerkhof: ja rondom (mee in beschermd dorpsgezicht).

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: enkele parkeerplaatsen rondom de kerk; bushalte Hakendover Hollestraat op 100m.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: nee

Bij de heraanleg van het dorpsplein voor en achter de kerk zullen extra parkeerplaatsen worden voorzien. Vermoedelijk in periode 2025-2030.

6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten, pastorie wordt gebruikt als archiefruimte, secretariaat, onthaal.

Andere activiteiten: /

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): tot op heden belangrijke bedevaartkerk en het centrum van verschillende devoties (o.a. de jaarlijkse Paardenprocessie en het Dertienmaal) die vermoedelijk teruggaan tot in de Keltische periode. Aan de bouw van de kerk is een legende verbonden die uitgebeeld wordt in het nog steeds aanwezige retabel (1400-1404), dat deel uitmaakt van het nationale erfgoed. Het beeld van de Goddelijke Zaligmaker wordt tijdens de processie op tweede paasdag gedragen doorheen het dorp. Het retabel (uit de 15de eeuw) wordt door figuranten, onder regie van het Processiecomité, levend uitgebeeld tijdens de Paasmaandagprocessie. Hakendover kent zo een zeer belangrijk religieus onroerend, roerend en immaterieel erfgoed.

De sacramentsprocessie/ paardenprocessie werd in 2023 door de Vlaamse overheid erkend als immaterieel waardevol erfgoed.

6.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Hoofdkerk parochie Goddelijke Zaligmaker.

Toekomstvisie kerk: Deze kerk zal als hoofdkerk van de parochie Goddelijke Zaligmaker gebruikt worden. Ze zal dus gebruikt worden voor het voltrekken van de eredienst (wekelijkse misvieringen en andere religieuze activiteiten).

Oprichting stuurgroep: nee

Bestemmingsonderzoek: nee

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Salvatorkerk (Goddelijke Zaligmaker), Hakendover Hoofdkerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Valorisatie	Valorisatie	

7. Sint-Odulphuskerk, Bost

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

7.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Odulphuskerk
Ligging:	Potstraat 19
Eigenaar:	Kerkfabriek
Capaciteit:	Ca. 220 personen
Bescherming:	Niet beschermd wel op vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed

7.2. Beschrijving

7.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Neogotisch gebouw van A. van Arenbergh (1870), ter vervanging van een romaanse kerk. Mobilair. Renaissancistisch getinte Sint-Barbarabeeldjes (16de eeuw) en patroonheilige (volkskunst, 18de eeuw).

Bijkomende informatie: Eénbeukige kerk in neogotische stijl. Vrijstaande westertoren met noordelijke traptoren, een schip, transept en recht koor, geflankeerd door twee sacristieën. Als materiaal werd baksteen met sierelementen in natuursteen aangewend.

Bijkomend (cultuurgoederen): inventaris van cultuurgoederen is nog op te stellen.

7.2.2. *Architecturale mogelijkheden*

Grootte: 31m x 16m

Opdeling: kruiskerk

Toekomstige opdeling mogelijk: eventueel mogelijk

Aanwezige voorzieningen: Toilet en wasbak. Ook voorziening voor rolstoelgebruikers.

Toegankelijkheid: drie treden met armleuningen tot in de kerk.

Aanwezigheid waardevol interieur: te onderzoeken.

7.2.3. *Bouwfysische toestand*

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 2023 Goed: totaal renovatie 2010.

Inspectie interieur: 2023 Goed: Aantal houten voorwerpen behandelen tegen houtborende insecten.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Een renovatie van de kerk werd uitgevoerd in 2007-2008. Voor toekomstige investeringen zie bijlage.

7.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: omgeven door gesloten bebouwing en oude gemeentehuis en school, open ruimte tussen kerk en pastorie.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk voor plaatselijke gemeenschap

Parochiezaal: ontmoetingscentrum "de buksboom" (Sint Odulphusstraat 15).

Pastorie: Potstraat 17

Kerkhof: nee

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Parkeerplaatsen t.g.o. de kerk; bushalte Bost Kerk vlakbij en de Gallicparing vlakbij.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: ja, ten noorden.

7.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten

Andere activiteiten: /

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): /

7.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Erediensten, huwelijken en uitvaarten, valorisatie (catechese, concerten, dia-avonden, voordrachten, tentoonstellingen, etc.).

Toekomstvisie kerk:

Er zal bekeken worden of het mogelijk is deze kerk een nevenbestemming te geven door middel van een haalbaarheidsstudie. De timing van deze studie hangt af van de budgettaire mogelijkheden van de stad.

Deze kerk blijft behouden als back-up voor de hoofdkerk van de parochie Goddelijke Zaligmaker. Dit impliceert dat de eventuele nevenbestemming altijd in tijd dient gescheiden te zijn van de mogelijke eredienst.

Oprichting stuurgroep

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Odulphuskerk, Bost Back-up kerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Erediensten en nevenbestemming	Erediensten en nevenbestemming	

8. Kapel Onze-Lieve-Vrouw-ten-Steen, Grimde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

8.1. Identificatie

Naam kerk:	Kapel Onze-Lieve-Vrouw-ten-Steen
Ligging:	O.L.V. ten Steenstraat
Eigenaar:	Kerkfabriek
Capaciteit:	Ca. 60 personen
Bescherming:	Niet beschermd, wel op de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed

8.2. Beschrijving

8.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Tot het éénbeukig gebouw, ingewijd in 1331, behoren nog de onderbouw van de noordelijke muur met kordonlijst onder de vensters (gewijzigd in de 18de eeuw), het driezijdig koor waarin de vensteropening en de zuidelijke kroonlijst nog gotisch zijn. Zuidelijke transeptarm (sterk gerestaureerd) in laatgotische stijl, afgedekt met houten spitsongewelf.

Onder een nieuw venster in de bakstenen puntgevel bevindt zich een voorportaal, op het hoofdgestel gedateerd "1699"; puntgevel bekroond met een torentje met leien bedaking.

Restauratie in 1927. Interieur verfraaid met stucwerk tijdens de 18de eeuw.

Mobilair. In de dwarsbeuk gotisch beeld van Sint-Mauritius (15de eeuw); zijaltaar in renaissancestijl, met geschilderde predella (16de eeuw?); hoofdaltaar met barokke inslag (tweede helft 17de eeuw).

Bijkomend (cultuurgoederen): Inventaris is nog op te maken

8.2.2. *Architecturale mogelijkheden*

Grootte: 22m x 11m

Opdeling: éénbeukig

Toekomstige opdeling mogelijk: te klein om op te splitsen.

Aanwezige voorzieningen: geen

Toegankelijkheid: geen treden

Aanwezigheid waardevol interieur: ja

8.2.3. *Bouwfysische toestand*

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Aangesloten bij monumentenwacht.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Voor toekomstige investeringen zie bijlage.

8.3. **Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving**

Stedenbouwkundige ligging: omgeven door arbeiderswoningen.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: bedevaartsoord.

Parochiezaal: nee

Pastorie: nee

Kerkhof: nee

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: parkeren op straat; bushalte Tienen O.L.V.-ten-Steen op 300m

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: eventueel ten zuiden

8.4. **Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie**

Actueel gebruik: Occasioneel erediensten van de Confrérie St Maurus en OLV viering 1st weekend mei.

Andere activiteiten: /

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): historisch zeer belangrijk (melaatsenkolonie en zeer oude oorsprong), maar ook religieus (speciale devotie voor St.-Maurus tegen hoofdpijn en ander kwalen van het hoofd en dan natuurlijk ook de link naar het dertienmaal) zeer belangrijk erfgoed. De kapel is overdag geopend.

Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht.

Pastoraal-kerkelijke visie: bedevaartsoord

Toekomstvisie kerk

De kapel is een druk bezocht bedevaartsoord en is overdag open.

De toeristische dienst van de stad heeft deze site mee opgenomen in hun visie van de aanwezige en toekomstige fietsroutes.

Oprichting stuurgroep: nee

Bestemmingsonderzoek:

Tijdshorizon:

<p>TOEKOMSTVISIE Kapel Onze-Lieve-Vrouw-ten-Steen, Grimde</p>

KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Bedevaartkapel	Bedevaartkapel	

9. Sint-Laurentiuskerk, Goetsenhoven

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

9.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Laurentiuskerk
Ligging:	Sint-Laurentiusstraat zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	ca. 120 personen
Bescherming:	Beschermd monument van 23-06-1960 tot heden

9.2. Beschrijving

9.2.1. *Cultuurhistorische waarde*

Beschrijving bescherming: De toren, middenbeuk en koor van de Sint-Laurentiuskerk zijn beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: De Sint-Laurentiuskerk is een gotische basilicale kerk met een laat-romaanse westertoren van circa 1200.

Historiek: De kerk met vijfzijdig koor in Brabantse hooggotiek uit de 15de eeuw, heeft een laat-romaanse westertoren van rond 1200. De zijbeuken werden verbreed in 1774. Na een brand in 1940 werden de zijbeuken en de lichtmuur deels heropgebouwd. Van het interieur bleef slechts weinig bewaard.

Beschrijving: Hoge westtoren, in het zuidoosten geflankeerd door een torentje, drievoudig schip van zes traveeën, transept en vijfzijdig koor voorzien van steunberen. In het zuidoosten moderne sacristie.

Stoere, laatromaanse toren (circa 1200) op vierkant grondplan, gebouwd van kwartsiet van Overlaar, hoogste verdieping voorzien van galmgaten met rollijst, benedenverdieping in verbinding met het schip later overkluisd met een gotisch gewelf. Romaanse middenbeuk uit de 12de eeuw, voorzien van pijlers met geprofileerde imposten, steunmuren van zachte tufsteen.

Middenbeuk overdekt met een vlak plafond geritmeerd door moerbalken. Niet uitspringende gotische dwarsbeuk, gelijktijdig met het koor opgericht. Helder koor van zandsteen in Brabantse gotische stijl (15de eeuw). De kerk heeft een gotische doopvont van de 16de eeuw.

9.2.2. *Architecturale mogelijkheden*

Grootte: 35m x 12m

Opdeling: basilicaal.

Toekomstige opdeling mogelijk: eventueel maar vrij kleine kerk.

Aanwezige voorzieningen: geen voorzieningen.

Toegankelijkheid: noordzijde: acht treden met arMLEuning; westzijde één trede.

Aanwezigheid waardevol interieur: verschillende stukken.

9.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 2023

Slecht: Dringend: Duivenwering, ladder en klimhaken, verwijderen asbest, branddetectie installeren, elektrisch isoleren, herstellen leibedekking, ingerotte bebording vernieuwen, nieuw lood aanbrengen, dakaansluitingen herstellen, dakkapellen herstellen, goten vervangen.

Inspectie interieur: 24/11/2010

Goed: enkel paneel dringend restaureren; op korte termijn houten meubilair herstellen en textiel conserveren.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland):

2024 volledig herstellen van de daken zoals voorzien in het MJP

9.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: landelijk gelegen, omgeven door historische bebouwing en nieuwe verkavelingen.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk voor de plaatselijke gemeenschap.

Parochiezaal: //

Pastorie: geen woning bedienaar eredienst

Kerkhof: zuidzijde van de kerk, in steenslag (niet beschermd).

Andere kerken dichtbij: //

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Noordoosten van de kerk parkeerplaatsen; bushalte Goetsenhoven kerk vlakbij.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk.

9.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: kerk open bij kerkelijke feestdagen, op vraag uitvaarten en eventuele huwelijken.

Andere activiteiten: /

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): ligt op de bedevaartroute naar Compostella.

9.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: herbestemming.

Toekomstvisie kerk: In samenwerking met de stuurgroep wordt een haalbaarheidsstudie naar mogelijke herbestemming op de middellange termijn opgestart. Er zal bekeken worden of het mogelijk is deze kerk een herbestemming te geven door middel van een haalbaarheidsstudie. De timing van deze studie hangt af van de budgettaire mogelijkheden van de stad.

Oprichting stuurgroep: nodig maar tijdslijn onbepaald (Studiebureau, Gemeente Tienen, centraal kerkbestuur, PORTIVA, parochie, lokale kerkfabriek, lokale gemeenschap).

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Laurentiuskerk, Goetsenhoven		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Erediensten en Nevenbestemming	Herbestemming (*)	

10. Sint-Pieter en Pauluskerk, Grimde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

10.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Pieter en Pauluskerk
Ligging:	Kerkstraat 2
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	Ca. 150 plaatsen
Bescherming:	Noch beschermd noch op de inventaris bouwkundig erfgoed

10.2. Beschrijving

10.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving: 19de eeuwse kerk opgetrokken in neoromaanse stijl, gebouwd in 1880-1882 o.l.v. architect Adolf Samyn. Driebeukig bedehuis met ingebouwde westertoren, een schip van vier traveeën, een koor met halfronde absis, geflankeerd door twee sacristieën. Materialen: baksteen, kalkzandsteen en ijzerzandsteen. Werd beschadigd door een bom in 1940 en hersteld. Het gebouw werd opgefrist in 1964 op voorstel van architect Piguet. Spijtig genoeg gingen toen ook de originele muurschilderingen van Arthur Vangramberen verloren. Deze kerk werd gebouwd om als parochiekerk van Grimde dienst te doen ter vervanging van de vervallen oude St.-Pieterskerk (nu Necropolis). De stijl is typisch voor deze periode.

Wegens haar eerder originele stijl (de neoromaanse stijl komt weinig voor in onze streek) heeft deze kerk een zekere erfgoedwaarde.

Bijkomend (cultuurgoederen): inventaris nog op te stellen.

10.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 38m x 25m

Opdeling: driebeukige kruiskerk.

Toekomstige opdeling mogelijk: eventueel mogelijk.

Aanwezige voorzieningen: wc

Toegankelijkheid: drie treden met aan weerszijden armleuning om de kerk te betreden.

Aanwezigheid waardevol interieur: doopvont

10.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):
Niet aangesloten bij monumentenwacht.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): restauratie en vernieuwen elektriciteit gepland 2014-2017.

10.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: centraal op het dorpsplein, omgeven door parking en gesloten bebouwing.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk voor plaatselijke gemeenschap.

Parochiezaal: pastorijsstraat 88 (op 200m).

Pastorie: pastorijsstraat 88 (op 200m).

Kerkhof: nec

Andere kerken dichtbij: Kapel O.L.V. ten Steen op 750m.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Parkeerplaatsen rondom; bushalte Grimde kerk vlakbij.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk.

10.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: wekelijkse erediensten, 1 maal per jaar een concert. Pastorie wordt gebruikt als vergaderruimte parochiale organen, kerkfabriek, archiefruimte kerkfabriek, secretariaat en onthaal. De parochiezaal wordt gebruikt als vergaderruimte voor verenigingen, feesten, begrafenismaaltijd.

Andere activiteiten: geen erediensten

Deze kerk wordt voornamelijk gebruikt voor nevenactiviteiten die stroken met het profane karakter van het gebouw. Elke nevenactiviteit wordt besproken alvorens toelating te geven voor het gebruik van dit gebouw.

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): /

10.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: herbestemming

Toekomstvisie kerk: Er zal bekeken worden of het mogelijk is deze kerk een herbestemming te geven door middel van een haalbaarheidsstudie. De timing van deze studie hangt af van de budgettaire mogelijkheden van de stad.

Oprichting stuurgroep: is nodig tijdslijn onbepaald (Studiebureau, Gemeente Tienen, centraal kerkbestuur, PORTIVA, parochie, lokale kerkfabriek, lokale gemeenschap)

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Pieter en Pauluskerk, Grimde		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Herbestemming	Herbestemming	

11. Necropolis, Grimde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wij je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

11.1. Identificatie

Naam kerk: Sint-Pieterskapel met necropolis
Ligging: Pastorijstraat zn.
Eigenaar: STAD TIENEN
Capaciteit: /
Bescherming: Beschermd monument van 01-10-2002 tot heden

11.2. Beschrijving

11.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving bescherming: De bescherming als monument betreft de Sint-Pieterskapel met necropolis, kerkhof en kerkhofmuur. **Waarden:** De Sint-Pieterskapel met necropool is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door:

Historische waarde: Voormalige parochiekerk in romaans-gotische overgangsstijl, met gotische transeptarmen en latere verhoging van de zijbeuken, begin 20ste eeuw ‘ge-de-restaureerd’ naar de romaanse/gotische configuratie, en als dusdanig representatief voor de toenmalige restauratiefilosofie.

Militaire begraafplaats uit de Eerste Wereldoorlog voor de gesneuvelden van de gevechten bij Tienen. De kapel met omgevend kerkhof en grotendeels bewaarde kerkhofmuur, refereren aan de historische ontwikkeling van het 10-eeuwse bedehuis tot parochiekerk.

Artistieke waarde: Vertrekkende van een waardevol historisch kerkelijk gebouw, originele creatie van architect Leon Govaerts, met indrukwekkende interactie tussen de donkere en ruwe ‘natuurstenen’ romaans/gotische architectuur, de strak gelijnde, helderleurige grafmonumenten en de kleurige glas-in-loodramen, het geheel gekenmerkt door de herkenbare ‘beheerste’ stijl van deze ontwerper, de verfijnde afwerking van details (lantaarnpalen, bronzen ingangsdeur, verluchttingsroosters) en de nog naspeurbare art nouveau reminiscenties. De glas-in-loodramen naar ontwerp van Omer Dierickx en Maurice Langaskens, en in het bijzonder van deze laatste, vormen een hoogstaande en unieke, aan deze necropool gebonden creatie, waarvoor door meester-glazenier Jean Wys vrij complexe technieken werden toegepast.

De aanwezigheid op het kerkhof van een aantal waardevolle, monumentale graftekens in blauwe hardsteen, ongeacht nog de ‘dodenlantaarn’ naar ontwerp van Leon Govaerts, refererend aan een traditioneel middeleeuws gegeven. Hier liggen de 139 militairen begraven die sneuvelden tijdens de Slag om Grimde en St-Margriete-Houtem op 18 Augustus 1914. Generaal-Majoor Cuppens, toenmalige commandant van de 2e Gemengde Brigade, overleed op 28 April 1943 en werd tussen ‘zijn mannen’ begraven te Grimde.

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Kapel met necropolis, kerkhof en kerkhofmuur. Grotendeels daterend uit begin 13de eeuw (overgangsstijl) en grondig gerestaureerd in de loop van de 20ste eeuw. Gebouw opgetrokken uit kwartsiet van Overlaar op basilicaal grondplan; drie beuken van drie traveeën, uitspringend transept, oostkoor met vlakke sluiting en westtoren.

Vierkante toren van vier verdiepingen, galmgaten met deelzuiltje bovenaan; benedenverdieping verbonden met de beuk door middel van een rondboog, overkluisd met een kruisribgewelf voorzien van een met stermotief versierde sluitsteen; kleine deur op de bovenverdieping uitziende op het schip.

Korte beuk die reeds getuigt van gotische invloed; rijzige verhoudingen, doch nog overdekt met een plafond. Romaanse zijbeuken, met typische vensters, pijlers en heden dichtgemetselde deur in de noordgevel. De oorspronkelijke vier traveeën werden tot drie herleid in 1470 bij de invoeging van het overwelfde transept verlicht door een breed glasraam in de met hogers afgezette zuidpuntgevel. Gotisch koor van twee traveeën uit de 13de eeuw overkluisd met houten spitstongewelf.

Meubilair. Nihil (ingericht als ossuarium na de Eerste Wereldoorlog).

Bijkomend (cultuurgoederen): Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgoederen nodig.

11.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 28m x 20m

Opdeling: basilicaal

Toekomstige opdeling mogelijk: niet gewenst

Aanwezige voorzieningen: geen voorzieningen

Toegankelijkheid:

Aanwezigheid waardevol interieur: ja

11.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 06-08/03/2012

Goed: Dringend: toegankelijkheid in orde maken, doeltreffende duivenwering plaatsen, goten reinigen, gedeelte leienbedekking volledig vervangen, andere leienbedeking herstellen, goten en afvoeren vernieuwen, aantal deuren vernieuwen.

Inspectie kerkhof: 08/03/2012

Goed: toegang heraanleggen, ommuring herstellen.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Voor toekomstige investeringen zie bijlage.

11.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: dorpskerk, omgeven door bebouwing.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: necropolis

Parochiezaal: /

Pastorie: /

Kerkhof: ja binnen en rondom.

Andere kerken dichtbij: n.v.t.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: weinig parkeerplaatsen, in de straat; geen bushalte dichtbij.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: nee

11.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: begraaf en gedenkplaats gesneuvelden WO I Slag der zilveren helmen.

Andere activiteiten: Stiltetoerisme

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): ja, voor stiltetoerisme, oorlogshedenking.

11.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: //

Toekomstvisie kerk: De kerk zal als gedenk en begraafplaats blijven gebruikt worden. Deze kerk is ook een toeristische trekpleister voor stiltetoerisme.

Oprichting stuurgroep: nee

Bestemmingsonderzoek: nee

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Necropolis, Grimde		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Gedenkplaats	Gedenkplaats	

Besluit Parochie Goddelijke Zaligmaker (Tienen Zuid)

De Sint Salvatorkerk Hakendover doet dienst als hoofdkerk en zal dus hoofdzakelijk worden gebruikt voor de erediensten. Er kunnen activiteiten georganiseerd worden die passen binnen het religieuze karakter van het gebouw en met respect voor de christelijke symbolen in het gebouw door de gasten.

De Sint Odulphuskerk Bost blijft behouden als de back-up kerk van de hoofdkerk, met een nevenbestemming steeds in tijd gescheiden van de erediensten die dienen bewaard te blijven.

De kapel van O.L.V. ten Steen Grimde is samen met de hoofdkerk een bedevaartsoord, waar occasioneel erediensten kunnen plaatsvinden.

De kerk van Grimde wordt herbestemd.

De kerk van Goetsenhoven krijgt in de toekomst een herbestemming.

De Necropolis is een gebouw van de stad. De Necropolissite dient zeer dringend te worden gerestaureerd/geconserveerd. Het is de taak van de stad en de dienst patrimonium van onze stad om dit unieke erfgoed te bewaren voor de volgende generaties en uit eerbied voor de gesneuvelden die onze democratie hebben verdedigd.

Parochie Sint-Augustinus

12.	Sint-Genovevakerk,	Oplinter
13.	Sint-Martinuskerk,	Vissenaken
14.	Sint-Pieters-Bandenkerk,	Vissenaken
15.	Sint-Margarethakerk,	Sint-Margriete-Houtem
16.	Sint-Gilliskerk (Sint-Egidius),	Kumtich
17.	Sint-Joriskerk,	Oorbeek
18.	Corneliskapel,	Breisem

12. Sint-Genovevakerk, Oplinter

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wilt u het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

12.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Genovevakerk
Ligging:	Sint-Genovevaplein zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	Ca. 150 personen
Bescherming:	Beschermd monument van 19-04-1937 tot heden
Orgel:	Beschermd monument van 19-12-2014 tot heden

12.2. Beschrijving

12.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving bescherming: De Sint-Genovevakerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde, historische waarde, in casu oudheidkundige waarde, historische waarde in casu geschiedkundige waarde.

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Hallekerk gewijd aan de Heilige Genoveva met kern uit circa 1200, later uitgebreid in verschillende fasen.

Historiek: Al voor 1290 was de kerk van Oplinter een bedevaartsplaats waar men, naar het voorbeeld van Parijs, de gunsten van de Heilige Genoveva kwam afsmeaken als afweer tegen de pest. De oudste kern dateert van circa 1200. Gedurende de volgende eeuwen werd de hallenkerk steeds verder uitgebreid en vergroot. Verschillende branden (in 1506, 1597 en 1676) teisterden het gebouw.

De Sint-Genovevakerk heeft een laat-romaanse vierkante toren van circa 1200. Naast de toren werd een driebeukige gotische schip van vier traveeën, uitlopend op een koor van drie traveeën met vijfzijdige apsis gebouwd eind 13de-begin 14de eeuw. De smalle zijbeuken werden hierbij even hoog overwelfd dan de middenbeuk, waardoor een hallekerk ontstaat. De bouw wordt toegeschreven aan bouwmeester Franco de Lintris, ook gekend als werkleider van de begijnhofkerk te Diest in 1329.

In de eeuw na de voltooiing van de hallenkerk werd achtereenvolgens bijgevoegd: een noordzijportaal en een noordtransept en een zuidelijk zijportaal en een zuidtransept. In de 15de en 16de eeuw werden twee grote kapellen aan weerszijden van het koor toegevoegd.

Ten gevolge van de branden in 1506, 1597 en 1676 stortte het gewelf van de middenbeuk van het koor in. Deze werd vervangen door een rococozoldering met voorstellingen uit het leven van de Heilige Genoveva. De zuilen van de beuken moesten toen ook verzaagd worden.

De kerk werd verschillende keren gerestaureerd. Tijdens de eerste restauratie in 1878 onder leiding van architect A. Van Assche werd de buitendecoratie van de pinakels en ramen gerestaureerd. Tijdens een tweede restauratiecampagne in 1931-1936 onder leiding van Prof. Kan. R. Lemaire werd het gotische koorgewelf

herbouwd. In 1972-1985 werden tenslotte de daken en buitenmuren hersteld en de moderne sacristie achter het koor afgebroken.

Beschrijving: Het grondplan van de kerk omvat een ingebouwde westtoren, een schip met drie beuken van vier traveeën, geflankeerd door portalen en sterk uitspringende pseudo-kruisarmen, een koor van drie rechthoekige traveeën, met ruime zijkapellen en uitlopend op een veelhoekige apsis. Zware vierkante toren in overgangsstijl (circa 1200) met drie verdiepingen en begane grond overkluisd met zware kruisribgewelven. De toren werd hersteld in 1652 (gevelsteen), de spits dateert van 1710. Latere bijbouwen met twee verdiepingen: de zuidelijke, gelijktijdig met de beuk, verbergt de oorspronkelijke traptoren; de noordelijke uit de 15de eeuw.

Zijbeuken van dezelfde hoogte, samen met het schip gebouwd; originele lancetvensters met drielichten en gewelven; aangepast door:

- het toevoegen tijdens het eerste kwart van de 14de eeuw (noorden) en derde kwart van de 14de eeuw (zuiden) van diepe portalen op de westtraveeën (schenkers gebeeldhouwd op de fraaie kraagstenen aan de noordzijde); reeds Brabants maaswerk aan de zuidzijde.

- het opbouwen van twee hoge kapellen opgevat als kruisarmen (15de eeuw), waarin de raamtracering (vernieuwd) naar flamboyante gotiek evolueert- het vernieuwen van de zijpuntgevels in 1677 (muurankers) waardoor de balustrade, die vroeger de pinakels en waterspuwers verbond, verdween.

Koor (circa 1325) in zijn oorspronkelijke toestand hersteld: zeer fraaie kapitelen aan de pilasters, die tot op de grond reiken, en gehistoriseerde gewelfsleutels; originele lancetvenster in het koor; mooie deur met gebeeldhouwd timpaan. Toevoeging van grote kapellen terzijde van het koor einde 15de eeuw en tijdens de 16de eeuw; de noordelijke, voorzien van kwartsieten en zandstenen speklagen getuigt van meer ontwikkelde Brabantse vormen; blinde muurtracering op binnenwanden; eigenaardige gewelfvlakken en vrij onverwacht perspectief doorheen de vanaf toen opengewerkte wanden van het koor. Restauratie door A. Van Assche (1878); van het koor door R. Lemaire (1931 en volgende).

Meubilair: Verscheidene volkskunstbeeldjes van 15de tot 17de eeuw (Sint-Rochus, Sint-Lucia, Ecce homo, enzoverder); gotische 'Christus aan het kruis' met gebeeldhouwde medaillons, in de noordkruisarm (begin 14de eeuw). Altaar versierd met rolwerkmotieven in laatrenaissancestijl, in de noordtranseptarm (circa 1600?); houtwerk uit de 18de eeuw in de beuken (circa 1782).

In de kerk bevindt zich een orgel uit 1869 dat volgens een naamplaatje gemaakt werd door 'MANUFACTURE D'ORGUES D'EGLISE/ F. LORET/ MALINES'. Lichte transformatie rond 1932 door vermoedelijk Fa. Kerkhoff uit Brussel.

Bijkomend (cultuurgoederen): Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgoederen nodig.

12.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 40m x 31m

Opdeling: Hallekerk

Toekomstige opdeling mogelijk: ja, mogelijk

Aanwezige voorzieningen: toilet is aanwezig

Toegankelijkheid: Vooraan geen trappen, rechts vier trappen met vernieuwde armleuningen

Aanwezigheid waardevol interieur: ja (niet alle cultuurgoederen mee beschermd)

12.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 27/04/2016, 09/05/2016

Lekken dichten, dakaansluitingen aanpakken, dakstructuur toren aanpakken, monitoring houtborende insecten, zinken goten vernieuwen, begroeiing verwijderen, duivenpopulatie aanpakken.

Dak is gedeeltelijk hersteld, er is een onderzoek met de architect opgestart naar de noodzakelijke ingrepen om het dak te renoveren.

Hekwerk in smeedijzer is hersteld.

Momenteel wordt de site rond de kerk en het plein voor de kerk grondig verbouwd.

Inspectie interieur 29-05-08, 02-06-08, 03-06-08

Beelden zijn hersteld en koperwerk is opgekuist.

Oude stoelen zijn weg

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): In 2014-2015 is ontwerper aangesteld voor de renovatie dak kerk en aanpassen elektriciteit. Gedeeltelijk reeds, enkel de toren dient nog te moeten uitgevoerd worden.

12.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: Centraal gelegen in het midden van het dorp, kerkhof rondom verdwenen en vervangen door eenvoudige grasperken.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk, maatschappelijk leven.

Parochiezaal: op 200m, Ganzendries 29 (eigendom kerkfabriek).

Pastorie: vlakbij de kerk, ten noordoosten, op de inventaris bouwkundig erfgoed.

Kerkhof: In de Herestraat, rondom kerk verdwenen.

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Parkeerplaatsen voor de kerk; bushalte Oplinter Sint-Genovevaplein op 20m.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk.

12.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten, pastorie wordt gebruikt als vergaderruimte en archieftruimte voor kerkfabriek en als ontvangstruimte voor de pastorale werking.

Parochiezaal wordt gebruikt als vergaderruimte voor verenigingen, feesten, begrafenismaaltijd, jeugdlokalen.

Beheer is in handen van een VZW.

Andere activiteiten: regelmatig nevenbestemming van de tuin rond de kerk en de kerk zelf voor culturele en ontmoetingsactiviteiten

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): bedevaartkerk van St.-Genoveva die als dusdanig van voor 1290 bekend was. Dit verwijst dus naar een hele oude devotie. Kerk in Brabantse hoog gotiek waarvan er één van de bouwmeester bekend is (Franco de Lintris) die in 1329 ook in Diest werkte. Zeer belangrijk religieus, historisch en bouwkundig erfgoed

12.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Erediensten, hoofdkerk Sint-Augustinus.

Toekomstvisie kerk: Deze kerk zal als hoofdkerk van de parochie Sint-Augustinus gebruikt worden. Ze zal dus gebruikt worden voor het voltrekken van de eredienst (wekelijkse misvieringen en alle andere religieuze activiteiten).

Daarnaast blijven nevenactiviteiten mogelijk mits het respecteren van afspraken die het religieus aspect van de kerk eerbiedigen.

Oprichting stuurgroep: nee

Bestemmingsonderzoek: nee

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Genovevakerk, Oplinter Hoofdkerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Valorisatie	Valorisatie	

13. Sint-Martinuskerk, Vissenaken

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

13.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Martinuskerk
Ligging:	Metselstraat zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	105 comfortabele stoelen, 13 stoeltjes en 2 banken van 4 meter langs muur
Bescherming:	niet beschermd, wel op de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed

13.2. Beschrijving

13.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Ranke ingebouwde toren, opgericht voor een beuk van drie traveeën en een vijfhoekig koor, aan de oostzijde geflankeerd door een sacristie.

Middelgroot gebouw van bak- en zandsteen, in classicistische stijl, gewijd onder pastoor Vangriensvent op 1 juli 1778 (bouwopschrift onderaan op de posten de toegangsdeur).

Bijkomende informatie: Na jarenlange en hevige discussies of er al dan niet twee kerken in beide Vissenakens nodig zijn (de Sint-Pieterskerk was pas in 1767 heropgebouwd) wordt in 1778 aangevangen met de bouw van de huidige kerk. Architect J. Thibaut. De eerste steenlegging gebeurde door Z.E.H. pastoor van Griensvent op 1 juli 1778 en door Z.E.H. Nicolaas Simens, econoom van Tongerlo (bouwopschrift onderaan op de posten der toegangsdeur). Op 11 juni 1785 werden kerk en altaar met de relikwieën van de martelaren Policarpus en Urbanus, plechtig geconsacreerd door Kardinaal de Franckenberg.

Een rondbogige poort in de westzijde van de toren verleent toegang tot de kerk. De toren heeft twee grote ramen waarvan één met een omlijsting in Gobertange steen, en langs de vier zijden galmgaten voor de twee klokken. Op de toren prijkt een kruis op pijnappel met een weerhaan. Het dak is met blauwe leien gedekt. Het is een middelgroot gebouw van baksteen in classicistische stijl. De twee ramen van het koor zijn even groot als de zes ramen van de beuk en bevatten glas in lood. De aanbouwen aan weerszijden van de toren hebben elk aan twee zijden een kleiner raam. De sacristie heeft twee ramen een naar het kerkhof. Al deze ramen hebben een omlijsting in Gobertange steen.

Bijkomend (cultuurgoederen): Het eenvoudig orgel dateert van 1876. Er is binnenschrijnwerk uit de 18de, 19de en 20ste eeuw, uiteraard in diverse stijlen. De altaarstukken zijn in art deco uitgevoerd. De kruisweg is tamelijk recent en bijna volledig geschonken door goeude families. Verschillende beelden en het schrijn van Sint-Hymelinus versieren de kerk. Er hangen enkele grote schilderijen in bruikleen van de Franciscanen. Een inventaris van het roerend erfgoed moet nog opgesteld worden.

13.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 29m x 10m

Opdeling: éénbeukige kerk

Toekomstige opdeling mogelijk: kerk te klein om op te delen.

Aanwezige voorzieningen: Aansluiting op leidingwater, elektriciteit, aardgas en mogelijk ook op de riolering. Geen sanitaire voorzieningen. Verwarming door 3 gasstralers op aardgas aan het plafond bevestigd. Uilenkast op zolder.

Toegankelijkheid: Zeven treden met aan weerszijden armleuning, daarna één trede zonder leuning tot in de kerk.

Aanwezigheid waardevol interieur: Een inventaris van het roerend erfgoed moet nog opgesteld worden.

13.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Gebouw werd grondig gerenoveerd in 2007-2008 (dakconstructie, voegwerken, ramen, elektriciteit, vloerbedekking), behalve de schilderwerken binnen. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: landelijk gelegen, omgeven door bebouwing, mooi geheel van kerk met kerkhof rondom met kerkhofmuur. Naast de kerk ligt er een parking geschikt voor een twintigtal auto's.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk voor plaatselijke gemeenschap. Overdag open.

Parochiezaal: nee, maar wel een natuureducatiecentrum "De Gors" dat gebruik maakt van de parking.

Pastorie: nee

Kerkhof: rondom (niet beschermd) in steenslag

Andere kerken dichtbij: Sint-Pieterskerk Vissenaken te voet op 1,2 km, met de auto 2,8 km; Bunsbeek op 1,7 km.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: parking ten zuiden van de kerk voor 20 wagens; bushalte Sint-Martens op 180m: marktbus; bushalte aan de school op 550 meter: geen bussen op zaterdag en zondag.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk, evenwel moeilijk met kerkhof met kerkhofmuur rondom.

13.3. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: Erediensten. Begravenissen met begraving op kerkhof voor de inwoners van de parochie Sint-Maarten. Huwelijken zowel van binnen als buiten de parochie. Overdag open.

Andere activiteiten: De Sint-Maartensshappening (rond 11 november). De Sint-Hymelinus-devotie (specifieke vieringen de week rond 10 maart, met processie naar de bron).

Mogelijke interesse andere actoren: broederschap van Sint-Hymelinus

Toeristische trekpleister (bedevaart): Op 10 maart viert Vissenaken zijn heilige: de heilige Hymelinus van Vissenaken. Centraal in deze volksdevotie staat een bron, "op twee boogscheuten" van de Sint-Maartenskerk. Elk jaar op de zondag na 10 maart wordt een boeteprocessie gehouden naar de bron en wordt deze ook gewijd. Ondanks koude of regen, gezien de tijd van het jaar, neemt toch een grote groep mensen hieraan deel. In 1817 (datum gekapt

in de sluitsteen van de kapel) werd boven de bron een kapel gebouwd met een nis, waarin het beeld van de heilige staat.

13.4. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Erediensten en Nevenbestemming

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Martinuskerk, Vissenaken Back-up kerk		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Erediensten en Nevenbestemming	Erediensten en Nevenbestemming	

14. Sint-Pieters-Bandenkerk, Vissenaken

14.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Pieters-Bandenkerk
Ligging:	Kronkelweg zn.
Eigenaar:	stad Tienen
Capaciteit:	140 stoelen en 4 banken langs de muur
Bescherming:	Opgenomen in de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed
Orgel:	Beschermd monument van 12-10-1981 tot heden

14.2. Beschrijving

14.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed:

Classicistisch gebouw (1762-1767); het grondplan omvat een westertoren, een beuk van drie traveeën en een smaller koor uitlopend op een vijfhoekige apsis met aangebouwde oost sacristie. Homogeen geheel van bak- en zandsteen voorzien van typische steekboogvensters met uitspringende sluitsteen.

Eenvoudige beelden en schilderijen (18de eeuw); Louis XVI-meubilair, onder meer twee 18de-eeuwse biechtstoelen.

In de kerk bevindt zich een orgel gebouwd rond 1870 door een onbekende orgelbouwer, mogelijk dezelfde auteur van het orgel van de Sint-Maartenskerk te Vissenaken: J.M. Smeetz. (beschermd als monument)

Bijkomend (cultuurgoederen): Bovenstaande cultuurgoederen (buiten orgel) zijn niet beschermd

14.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 34m x 11m

Opdeling: éénbeukige kerk

Toekomstige opdeling mogelijk: in principe mogelijk maar kerk is redelijk klein om op te delen.

Aanwezige voorzieningen: geen

Toegankelijkheid: drie treden tot kerkhof met aan weerszijden armleuningen en vervolgens twee treden tot kerk.

Aanwezigheid waardevol interieur: ja maar niet beschermd.

14.2.3. *Bouwfysische toestand*

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 25-7-2023 inspectierapport 22017/2023/B

Sinds de vorige inspectie in 2018 werden verschillende werken uitgevoerd: vernieuwing torenspits, restauratie glas-in-lood, gedeeltelijke vernieuwing en herstel dakbedekking, herstel steunbeer op zolder,

Vernieuwing verwarmingsinstallatie, afdak boven Jesusbeeld, vernieuwing vogelwering galmgaten, restauratie topbekroning koor, stellinggaten gedicht

Uit het huidige inspectierapport worden volgende werken aangeraden om in de loop van de volgende jaren uit te voeren:

- Een deel van de goten en afvoeren zijn verweerd, en op termijn toe aan vervanging,
- Opleg van de westelijke moerbalk verbeteren, de trekverbindingen verbeteren en het voegwerk/muurwerk plaatselijk herstellen.
- Het muurwerk alsook het buitenschrijnwerk van het dodenhuisje zijn verweerd. Herstelling van het voegwerk en buitenschrijnwerk zijn op termijn noodzakelijk.
- Buitenschrijnwerk herschilderen alsook de ijzeren buitenelementen.
- De afwerkklagen in de kerk zijn verweerd en vertonen plaatselijk schade als gevolg van oude vochtinsijpeling of zettingen. Bijwerken van de pleisterwerk en schilderen zijn op termijn noodzakelijk.
- De verharding rondom de kerk herstellen/verwijderen.
- De gebreken aan de kerkhofmuur en bijbehorende verharding herstellen.

Inspectie interieur: 18/03/2024 en 22/03/2024 inspectierapport 22017/2024/I.

Het interieur bevindt zich in een redelijk goede staat.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland):

14.3. **Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving**

Stedenbouwkundige ligging: landelijk, nabijheid van feestzaal, omgeven door beperkte bebouwing, mooi geheel van kerk met kerkhof rondom met kerkhofmuur. Een mooie dreef van paardenkastanje en lindenbomen leidt ons naar het poortgebouw met duiventil van de pastorie uit de 17de eeuw ten noordoosten van de kerk.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk voor de plaatselijke gemeenschap. Overdag open.

Parochiezaal: bij pastorie op 50m

Pastorie: op 50 meter (op de inventaris bouwkundig erfgoed) van de gemeente Tienen. De pastorie wordt opgenomen in een gemeenschappelijk plan ter herbestemming en verbetering van de ganse site De Kronkel. Pastorie, zaal de Kronkel, vergaderlokaal kerkfabriek, lokalen KLJ, de Sint-Pieterskerk worden opgenomen in dit project.

De pastorie wordt elk jaar 4 maanden gebruikt als ontmoetingsplaats voor de bevolking. Uitgebaat onder de naam “De Heerlyckheid” door een aparte VZW.

Kerkhof: rondom de kerk (niet beschermd)

Andere kerken dichtbij: Sint-Maartenkerk op 1,2 km.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: grote parking aan de kerk en pastorie; Bushalte marktbus aan de Sint-Pieterskerk.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: moeilijk wegens kerkhof rondom.

14.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten - pastorie (het gerenoveerde gedeelte) wordt gebruikt als vergaderruimte parochiale organen, kerkfabriek, verenigingen, archiefruimte kerkfabriek, wekelijkse repetitie van het zangkoor en van de Tiense Strijkers. De repetities vinden in de zomer plaats in de kerk en in de winter in de pastorie.

Andere activiteiten: 8 in 2024: 5 concerten, 2 activiteiten gezinsbond en 1 privéfeest.

In het linkergedeelte van de pastorie wordt er gedurende de zomermaanden een pop-up café opgehouden door een vzw In de Heerlijkheid.

Mogelijke interesse andere actoren: uitbreiding van de culturele en verenigingsinfrastructuur

Toeristische trekpleister (bedevaart): /

14.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Neven- of herbestemming

Toekomstvisie kerk: Op korte termijn blijft de kerk in gebruik voor erediensten alsook voor huwelijken en uitvaarten. Daarnaast wordt best een haalbaarheidsstudie naar mogelijke neven- of herbestemming op de middellange termijn opgestart. Van belang is de wisselwerking tussen de pastorie, het polyvalent jeugdlokaal en het ontmoetingscentrum. Er zal dus bekeken worden of het mogelijk is deze kerk een herbestemming of nevenbestemming te geven (één van de twee kerken te Vissenaken wordt nevenbestemd, de andere wordt herbestemd). De haalbaarheidsstudie is reeds uitgevoerd.

Oprichting stuurgroep: ja (Projectbureau Herbestemming Kerken, gemeente Tienen, centraal kerkbestuur, PORTIVA, parochie, lokale kerkfabriek, lokale gemeenschap)

Bestemmingsonderzoek: ja, Projectbureau Herbestemming Kerken (in uitvoering)

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Pieters-Bandenkerk, Vissenaken		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Erediensten en Nevenbestemming	Herbestemming (*)	

15. Sint-Margarethakerk, Sint-Margriete-Houtem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

15.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Margarethakerk
Ligging:	Houtemstraat zn.
Eigenaar:	stad Tienen
Capaciteit:	150 zitplaatsen
Bescherming:	Beschermd monument van 26-11-1942 tot heden

15.2. Beschrijving

15.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving bescherming: De Sint-Margrietkerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde, historische waarde, in casu oudheidkundige waarde, historische waarde.

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Schilderachtig geheel, bestaande uit een toren, een enkele beuk (met een aan de noordzijde aanpalende doopkapel uit het vierde kwart van de 18de eeuw) en een polygonaal koor, geflankeerd door een moderne sacristie.

Zeer oude beuk, van kwartsiet in ruw breuksteenverband en opnieuw gebruikte Romeinse constructies; bepleisterde bakstenen vensteromlijstingen met geprofileerd beloop uit de 17de eeuw (1687?); westelijke uitbreiding in regelmatig vierkant verband uit begin 13de eeuw; met twee kleine spitsboogvensters binnenin gedicht (dokaal); deur in de zuidgevel vermoedelijk verborgen onder de cementlaag; stucplafond met jaartal 17.. en tijdens de 17de eeuw gewijzigde triomfboog.

Romaanse toren, met galmgaten met deelzuiltjes voorzien van met gestileerd loofwerk versierde kapitelen, daterend uit dezelfde tijd als de verruiming van de beuk; westgevel heropgebouwd van baksteen in 1843. Gotisch koor van kwartsiet en witachtige zandsteen uit de eerste helft van de 14de eeuw; houten gewelf; rechts drielobbig wasbakken.

Mobilair. Verscheidene beelden met volkse invloed doch met een recente polychromie, onder meer in de beuk: Sint-Sebastiaan, Sint-Barbara, Sint-Ambrosius, Sint-Catharina (17de en 18de eeuw), in de beuk, een retabel, in gepolychromeerd pleisterwerk, toegeschreven aan de Brabantse gotische school(!).

Kansel uit de 17de eeuw doch nog in renaissancestijl; in de apsis, gotische grafsteen van kanselier; J. de Houthem (+ 1504).

Bijkomend (cultuurgooderen): Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgooderen nodig.

15.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 28m x 9m (16m)

Opdeling: Eénbeukige kerk.

Toekomstige opdeling mogelijk: niet gewenst, kleine kerk, doopkapel eventueel.

Aanwezige voorzieningen: toilet, verwarming op stookolie.

Toegankelijkheid: breed gekasseid pad tot aan de deur.

Aanwezigheid waardevol interieur: ja (niet alle cultuurgoederen mee beschermd).

15.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 21/03/2016

Dak is hersteld

Inspectie interieur 23-5-2005

Dringend: vernieuwen verwarmingsinstallatie, branden van kaarsen afschaffen,

Schilderij is ondertussen gerestaureerd.

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland): Een aantal vooronderzoeken zijn lopende vanaf 2009. Een aantal dringende werken werden in tussentijd uitgevoerd. De restauratie van kerk en interieur is gepland van 2014 tot 2020. Het restauratiedossier voor het dak is ingediend bij het agentschap Onroerend Erfgoed en behelst de restauratie van muren langs de buitenzijde, nieuwe verwarming, schilderwerken binnenzijde kerk.

Er is een project opgestart om het dak volledig te vernieuwen.

15.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: dorpskerk naast ontmoetingscentrum, te midden van bebouwing langs Houtemstraat, kapel van de H. Margaretha dichtbij.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk en ontmoetingsplaats voor plaatselijke gemeenschap.

Parochiezaal: feestzaal langs de kerk.

Pastorie: /

Kerkhof: kerkhof in steenslag rondom de kerk met kerkhofmuur (niet beschermd).

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: parkeerplaatsen bij de feestzaal op 50m; bushalte Sint-Margriete-Houtem Dorp op 20m.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk ten noorden maar kerkhof rondom.

15.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: erediensten, met name 1 eredienst in het weekend op zaterdag om 18.00u. De deelnemers variëren volgens de misviering (grote familie voor herdenkingsmis, hoogdagen,..).

Andere activiteiten: repetitielokaal voor zangkoor bij Kerstmis en Pasen.

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): De kerk heeft een toeristische en culturele betekenis. Zowel kunsthistorisch (meubilair en schilderijen) als architecturaal (bevat een zeer oud gedeelte van hergebruikt Gallo-Romeins materiaal) beschikt de kerk over toeristische troeven. De nabijgelegen kapel trekt bedevaartgangers aan die bescherming van de H. Margaretha inroepen.

15.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: Nevenbestemming

Toekomstvisie kerk: De eerst vijf jaren zal valorisatie (voordrachten, lezingen tentoonstellingen) zo veel mogelijk nagestreefd worden. Het kerkbestuur stelt onder meer voor om het kerkje permanent toegankelijk te maken voor bezoekers. De doopkapel aan de noordzijde zou kunnen ingericht worden als vergaderruimte en archief voor de kerkfabriek.

Eventueel kan de kerk een onderdeel worden van het ontmoetingscentrum na herbestemming.

Oprichting stuurgroep:

Bestemmingsonderzoek:

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE		
Sint-Margarethakerk, Sint-Margriete-Houtem		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Erediensten en Nevenbestemming	Erediensten en Nevenbestemming	

16. Sint-Gilliskerk (Sint-Egidius), Kuntich

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

16.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Gilliskerk (Sint-Egidius)
Ligging:	Sint-Gillisplein zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	200 personen
Bescherming:	Beschermd monument van 26-11-1942 tot heden

16.2. Beschrijving

16.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving bescherming:

De bescherming als monument betreft de parochiekerk Sint-Gillis met kerkhof. De Sint-Gilliskerk en het kerkhof zijn beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: artistieke waarde, historische waarde, in casu oudheidkundige waarde, historische waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed:

Zuilenbasiliek met drie beuken van drie ongelijke traveeën en een ingebouwde westtoren. Van de romaanse kerk uit de 12de eeuw resten de oostelijke delen: voornamelijk het koor met zijn merkwaardige, van architectonische versiering voorziene sluitingsmuur: drie registers verrijkt met boogfriezen van verschillend ritme, opgevangen door lisenen of colonnetten met gebeeldhouwde en van gestileerde motieven voorziene kapitelen en kraagstenen.

Puntgevel voorzien van drie arcades, mogelijk in navolging van de vroegere versiering, met invoeging van een ruw bewerkt bas-reliëf (bisschop of abt Sint-Gillis ?). De alleen bewaarde noordelijke apsis is verfraaid met arcaturen; zuidabsidiol gesloopt voor de oprichting van de moderne sacristie, doch duidelijke sporen bewaard binnenin onder de bepleistering.

Klein transept waarvan de noord- en zuidgevels vrij goed gerestaureerde sporen van boogstellingen rondom de vensters bewaren. Koor en transept overwelfd met kruisgewelven op de ongelijke bogen; recentere(?) tongewelven boven de kruisarmen. Imposten der arcade van het koor verrijkt met rozetten. Blinde hoofdbeuk, geflankeerd door in de 18de eeuw heropgebouwde zijbeuken.

Neogotische toren en bijgebouwen van 1838 door baron de Man (chronogram op de gevel). Restauratie van 1924 (gevelsteen in de zuidelijke transeptarm). Kerkhof

Meubilair. Onder het doksaal, schilderijen met voorstelling van Heiligen Pieter-en-Paulus (17de eeuw); gepolychromeerd gotisch kruis in de zuidzijbeuk (16de eeuw); Maria met het Kind (16de eeuw); beelden van Sint-Gillis waaronder een gotisch (16de eeuw) en het andere met folkloristische inslag (18de eeuw) in de noordabsidiol; een Sint-Sebastiaan in de beuk (18de eeuw).

Bijkomend (cultuurgoederen): Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgoederen nodig.

16.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 36m x 23m

Opdeling: zuilenbasiliek

Toekomstige opdeling mogelijk: eventueel mogelijk.

Aanwezige voorzieningen: alarminstallatie met telefoonaansluiting, verwarming op stookolie, water, elektriciteit, Mobistar antennes, orange antennes, telenet antennes in opbouw.

Toegankelijkheid: zacht hellende toegangsweg aanwezig, leuning langs weerszijden van twee aanwezige trappen tot kerkhof.

Aanwezigheid waardevol interieur: ja

16.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 16, 20/06/2011

toegankelijkheid: de zuidwestelijke trappenpartij en de balustrade aan de oostelijke toegang restaureren,

Inspectie interieur: 16, 20/06/2011

Slecht: Onderzoek naar zouten in muurwerk, aantal schilderijen restaureren,

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland):

Er is een plan om de kerkmuren en het lijkenhuis te restaureren.

16.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: in het centrum van de dorpskern omgeven parking, school, voetbalterreinen, woningen en kerkhof

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk voor de plaatselijke gemeenschap.

Parochiezaal, lokaal kerkraad: ontmoetingscentrum Keibergstraat 54, op 350m

Pastorie: neen, werd verkocht aan particulieren

Kerkhof: ja rondom (beschermd als monument)

Maakt herbestemming moeilijk, ingang over het kerkhof

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: parkeerplaatsen aanwezig voor de kerk; bushalte Kumtich Centrum op 10m

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: niet gewenst wegens als monument beschermde kerkhof

16.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: soms gebruikt voor nevenactiviteiten

Enkel begrafenissen en soms een doop of huwelijk

Andere activiteiten: Optreden fanfare onze Taal, Tintelbras, Tiense Strijkers, Kuntich Comité enz.

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): de Romaanse versiering in Maaslandse stijl van het koor en het absidiool van de dwarsbeuk zijn uniek voor een gewone dorpskerk. Kerk met belangrijke historische en culturele erfgoedwaarde.

16.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: herbestemming

Toekomstvisie kerk:

Gebruik als polyvalente zaal voor de verenigingen

Oprichting stuurgroep:

Bestemmingsonderzoek:

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Gilliskerk (Sint-Egidius), Kuntich		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Herbestemming	Herbestemming	

17. Sint-Joriskerk, Oorbeek

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

17.1. Identificatie

Naam kerk:	Sint-Joriskerk
Ligging:	Hoxemstraat zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	80 personen toegelaten door de brandweer tijdens nevenactiviteiten
Bescherming:	Beschermd monument van 23-04-2007 tot heden
Orgel:	Beschermd monument van 12-10-1981 tot heden

17.2. Beschrijving

17.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving bescherming: De Sint-Joriskerk met inbegrip van het ommuurd kerkhof is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door:

Historische waarde: Vermeld sinds 1146 en rond 1778 volledig nieuw opgetrokken door de Benedictijnenabdij van Vlierbeek die er reeds vóór 1156 over het tiende recht beschikte vormt de Sint-Joriskerk vanuit architectuurhistorisch oogpunt een gaaf en representatief voorbeeld van een qua omvang bescheiden en overwegend in baksteen opgetrokken homogeen classicistische plattelandskerk: een evenwichtig geproportioneerd, vrij compact volume bestaande uit een ingebouwde weststoren, een onder één zadeldak gevat éénbeukig schip en een smaller rechthoekig koor met aanleunende sacristie, het geheel gearticuleerd door de typische afschuiningen ter hoogte van de overgang van de verschillende, door hoekkettingen belijnde bouwonderdelen.

Bijzonder karakteristiek is tevens de strak-symmetrische gevelgeleding met grote rondboogvensters in vlakke Gobertange omlijsting waarbij de westingang wordt gemarkeerd door een sobere, in een rechthoekige omlijsting ingeschreven korfboogdeur.

De authenticiteit van deze kerksite wordt nog onderstreept door het bewaarde deels met Gobertange, deels met baksteen ommuurde kerkhof met zijn door hekkens en pijlers geprononceerde westingang en een tental beeldbepalende en lokaal historisch belangrijke graftekens.

Artistieke waarde: Het monochroom witgeschilderde interieur met originele natuurstenen vloer en een gestucte vlakke zoldering op een brede koof met classicistische profilering wordt gestoffeerd met een rijk, overwegend 17de- en 18de-eeuws meubilair, waaronder het beschermd orgel van Adriaan Rochet uit Nijvel, drie 18de-eeuwse portiekaltaren, een eveneens 18de-eeuws koorgestoelte, een 17de-eeuwse preekstoel en biechtstoel en diverse schilderijen.

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: De Sint-Joriskerk is een landelijke parochiekerk, gebouwd rond 1778 in classicistische stijl ter vervanging van een oudere kerk. Ze werd ingeplant op een lichte

verhevenheid te midden van een ommuurd kerkhof. **Historiek:** Oorbeek, een nog landelijk dorp ten westen van Tienen, bezat reeds in 1146 een kerkje want dat jaar verkreeg de abdij van Tongerlo de helft van de kerk, “dimidium fundum ecclesie de Orbeke”. Anderzijds had de benedictijnerabdij van Vlierbeek reeds vóór 1156 van Lambrecht van Oorbeek bepaalde rechten verworven. In 1246 vond echter een belangrijke ruil plaats tussen Tongerlo en het Sint-Germinuskapittel van Tienen. Sindsdien bezat dit kapittel het patronaatsrecht samen met Vlierbeek dat te Oorbeek niet alleen over aanzienlijke goederen maar ook over twee derden van de tienden beschikte. De huidige Sint-Joriskerk werd door de abdij van Vlierbeek rond 1778 opgetrokken ter vervanging van een bouwvallig bedehuis. Over deze voorloper zijn geen gegevens bekend. **Beschrijving:** De Sint-Joriskerk, op de hoek van Hoxemstraat en de Sint-Jorisstraat, ligt aan de rand van een kleine agglomeratie die sinds begin jaren 1970 aan westzijde wordt doorsneden door de autosnelweg Brussel-Luik. Deze qua omvang bescheiden plattelandskerk is ingeplant op een lichte verhevenheid, temidden van een ommuurd kerkhof. Ze bestaat uit een eenbeukig, vier traveeën diep schip met ingebouwde, vierkante westtoren en wordt voorafgegaan door een smaller, even hoog en één travee diep rechthoekig koor met aanleunend een kleine oostsacristie. Ze is opgetrokken in baksteen met gebruik van Gobertange voor plint, hoekkettingen, kroonlijst, steigergaten en omlijstingen, het geheel afgedekt met een natuurleien bedaking met houten dakkapellen. De sobere classicistische vormgeving komt tot uiting in een weinig gearticuleerd, compact volume onder doorlopend, ter hoogte van het koor schildvormig afgewerkt zadeldak met aan westzijde een gedrongen, ingebouwde vierkante toren met rondbogige galmgaten en ingesnoerde spits. Bijzonder karakteristiek is de afgeschuinde overgang van beuk naar smallere koortravee en sacristie. De symmetrische wandgeleding beperkt zich tot een register van hoge rondboogvensters in een vlakke omlijsting met vooruitspringende sluitsteen en imposten terwijl de sacristie, afgedekt met drie licht gebogen dakschilden is opengewerkt met smalle, rechthoekige en getraliede vensters in een vlakke omlijsting met vooruitspringende sluitsteen. De toegang in de vorm van een eenvoudige korfboogdeur, ingeschreven in een rechthoekige omlijsting met bekronende driuipijst bevindt zich sinds 1787 in de westwand. De originele toegang bevond zich naar verluidt aan de zuidzijde zoals lijkt bevestigd door bouwsporen.

Het sobere kerkportaal met donkergrijze natuurstenen vloer en hardstenen wijwatervat leidt via een opgeklampte, dubbele eiken deur met lichtgetoogde Gobertange omlijsting naar de éénbeukige kerkruimte, vrijwel egaal verlicht met licht getinte (wit/lichtgeel/lichtgroen) glas-in-loodramen. Het monochroom witgeschilderde interieur met originele wit-zwarte natuurstenen tegelvloer is afgedekt met een gestucte, vlakke zoldering met spiegel en brede kooflijst, opgehoogd met een sobere, classicistische profilering die zonder onderbreking wordt doorgetrokken in het koor met zijn karakteristieke hoekafrondingen. De rustige en heldere, klassieke ruimte wordt verrijkt met een kwaliteitsvol, overwegend uit de tweede helft van de 18de eeuw daterend meubilair: voor het meubilair zie *Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Parochiekerk Sint-Joris met kerkhof, Inventaris Onroerend Erfgoed [online]*.

De parochiekerk is ingeplant op een lichte verhevenheid, te midden van een volledig ommuurd kerkhof. Aan noordzijde bevindt zich het oudste gedeelte van de ommuring, opgetrokken in Gobertange met bakstenen ezelsrug en doorbroken met een momenteel dichtgemetseld rondboogpoortje dat voor een directe verbinding zorgde met de achterliggende en inmiddels verkochte pastorie. Aan de overige zijden wordt het kerkhof afgesloten met een getrapte, bakstenen ommuring met hardstenen dekplaten, vermoedelijk daterend uit het einde van de 19de eeuw. De enige toegang bevindt zich aan westzijde, in de as van het kerkportaal en wordt gemarkeerd door een smeedijzeren hekwerk, gevat tussen bakstenen pijlers met hardstenen sokkel, sierband en bolbekroning. Voorheen werd de toegang geflankeerd door twee hoogstammen die omwille van hun storende omvang werden gekapt. Momenteel vormen twee taxussen in de zuidwesthoek de enige begroeiing van de met rood grint bedekte begraafplaats. Het kerkhof telt ruim 130 graftekens, op enkele uitzonderingen na van relatief recente datum. Voor het funerair erfgoed, zie *Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Parochiekerk Sint-Joris met kerkhof, Inventaris Onroerend Erfgoed [online]*.

17.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 35m x 12m

Opdeling: éénbeukige kerk

Toekomstige opdeling mogelijk: kerk te klein om op te delen.

Aanwezige voorzieningen: in kader van nevenbestemming, horecavoorzieningen en WC in de kerk. Het vroegere dodenhuisje werd reeds gedeeltelijk ingericht als opslagruimte.

Toegankelijkheid: Drie lage trapjes bij de ingang, geen trapeuningen.

Stad onderzoekt de mogelijkheden om de kerk voor rolstoelgebruikers toegankelijk te maken.

Aanwezigheid waardevol interieur: ja (zie beschrijving)

17.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie exterieur: 13/04/2016

dak en dakgoten en afvoeren werden vernieuwd, er werd een bliksemafleiding geplaatst.

Inspectie interieur 21380/2018/I

Dringend: aantal stukken textiel conserveren, bijna alle schilderijen restaureren, vervangen en curatief behandelen houten voorwerpen tegen hout borende insecten

In het kader van een eventuele herbestemming moeten we zoeken naar een plaats voor de kerkelijke inboedel.

Welke dingen blijven in de kerk, welke gaan naar een depot in Tienen.

Er werd een begin van inventaris gemaakt in samenwerking met Parcum

Plafond in de kerk, nu afgeschermd met draad. Restauratie nodig

Op lange termijn laten opnemen in planning stad

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland):

Er werd ingegaan op een aanbod van de provincie “een toekomst voor je parochiekerk.

We investeerden zo 25000 euro om de kerk in te richten als ontmoetingscentrum.

De stad heeft ook zijn bijdrage geleverd aan de horeca installatie, de nodige materialen, verven van het portaal, plaatsen van WC, inrichten dodenhuisje als berging.

Men denkt er aan om de ontmoetingsfunctie verder uit te werken met keuken enz.

De kerk kreeg al een functie als nevenbestemming en er is een aanvraag voor herbestemming.

De uitbating van de ontmoetingsfunctie gebeurt door een VZW Komiteit Oorbeek Dorp.

Tot de herbestemming zouden er praktische afspraken moeten komen tussen kerkraad en de vzw.

Bij nevenbestemming blijft de kerkraad verantwoordelijk.

Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: dorpsomgeving, nabijheid van huizen en parking, kerkhof aanwezig, zeer landelijk.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: dorpskerk, plaatselijke gemeenschap.

Parochiezaal: Ontmoetingscentrum Sint-Jorisstraat 61 niet meer in gebruik, wordt verkocht.

Pastorie: nee (oude pastorie vlakbij, ten noordwesten van de kerk (privé)).

Kerkhof: ja rondom (beschermd als monument).

Andere kerken dichtbij: nee.

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: Enkele parkeerplaatsen langs de straat; bushalte Oorbeek dorp op 50m.

17.3. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: nevenbestemming, zondagvoormiddag open voor bezinning.

Andere activiteiten: regelmatig activiteiten van het Komiteit Oorbeek Dorp, Fleurig Oorbeek en andere actoren in de functie van Ontmoetingscentrum als nevenbestemming.

Kerk is het enige openbaar gebouw in Oorbeek dat voor ontmoeting kan gebruikt worden.

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart):

17.4. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: herbestemming.

Toekomstvisie kerk:

De uitwerking van de neven- of herbestemming is volop aan de gang in samenwerking met de stad, de kerkraad en het Komiteit Oorbeek Dorp.

Oprichting stuurgroep:

Bestemmingsonderzoek: ja

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Sint-Joriskerk, Oorbeek		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Herbestemming	Herbestemming	

18. Corneliskapel, Breisem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

18.1. Identificatie

Naam kerk:	Corneliskapel
Ligging:	Kapellenblokstraat zn.
Eigenaar:	Stad Tienen
Capaciteit:	50
Bescherming:	Beschermd monument van 22-09-1981 tot heden
Omgeving:	Beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek van 22-09-1981 tot heden

18.2. Beschrijving

18.2.1. Cultuurhistorische waarde

Beschrijving bescherming: De bescherming als monument betreft de Sint-Corneliskapel. In het beschermingsdossier wordt de historische en artistieke waarde van de Sint-Corneliskapel als volgt gemotiveerd: meer bepaald als een hoofdzakelijk van kwartsiet van Overlaar en kalkzandsteen gebouwd kerkje omvattend een ingebouwde westertoren, een beuk van twee traveeën en een koor met driezijdige absis, daterend uit de eerste helft van de 14de eeuw en de tweede helft van de 14de eeuw en voorzien van een 1754 gedateerd westertoerportaal in classicistische stijl. De Corneliskapel is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: historische waarde, artistieke waarde

Beschrijving vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed: Pittoresk gotisch gebouw van kwartsiet en kalkzandsteen. De plattegrond ontplooit een ingebouwde westertoren, een enkele beuk en een koor uitlopend op een driezijdige absis.

Ranke toren met vier bouwlagen en oorspronkelijke spits; op de beuk uitziende door middel van een spitsboog; westmuur, tot de eerste bovenverdieping en bijbouwen gelijktijdig met de beuk opgericht (eerste helft 14de eeuw); overige verdiepingen uit de tweede bouwcampagne (tweede helft 14de eeuw).

Classicistisch rondboogportaal dagtekenend van 1754. Eénbeukig schip met sporen van muuropeningen in de zuidwand; noordmuur verhoogd bij de classicistische inrichting van 1750 (jaartal op de triomfboog). Koor uitgebreid einde 16de eeuw ter plaatse van het vroegere; hoge, steile bedaking boven de vlakke houten zoldering. Mobilair. Een paar meubels naar renaissancistische traditie of in barokstijl (18de eeuw).

Bijkomend (cultuurgoederen): Onderzoek naar het beschermingsstatuut cultuurgoederen nodig.

18.2.2. Architecturale mogelijkheden

Grootte: 27m x 9m.

Opdeling: éénbeukige kerk.

Toekomstige opdeling mogelijk: kerk te klein om op te delen.

Aanwezige voorzieningen: elektriciteit, verwarming op gas.

Toegankelijkheid: goed, gelijkgrondse ingang op enkele meter van de straat.

Aanwezigheid waardevol interieur: verhuisd naar Sint Gillis Kuntich.

18.2.3. Bouwfysische toestand

Algemene bouwtechnische toestand (inspectierapport Monumentenwacht):

Inspectie bouwkundig 20306/2021/b

Inspectie interieur 2030/2021/I

De schilderijen, beelden en ander materiaal werd overgeplaatst naar de kerk in Kuntich.

In Breisem zijn een 70 stoelen van Oorbeek geplaatst en een deel stoelen van Breisem werden naar Kuntich verplaatst

Financiële inspanningen (restauratie verleden en gepland):

Het dak van de kerk is in orde gebracht. Geen verdere werken gepland.

18.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Stedenbouwkundige ligging: verkavelde straat, agrarische bedrijven, omgeven door groene hagen.

Rol kerk in stads- of dorpsweefsel: lokaal gebruikt door de plaatselijke gemeenschap. Jaarlijks kermis, feesten, tentoonstellingen.

Parochiezaal: nee

Pastorie: nee

Kerkhof: nee

Andere kerken dichtbij: nee

Parkeerplaatsen en openbaar vervoer: geen parkeerplaats; bushalte Kuntich Breisem Kerk op 10m.

Uitbreiding rondom kerk mogelijk: in principe mogelijk.

18.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik: buiten gebruik.

Andere activiteiten: regelmatig in bruikleen gegeven voor culturele en ontmoetingsmomenten /

Mogelijke interesse andere actoren: /

Toeristische trekpleister (bedevaart): mooie ligging.

18.5. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties of herbestemming ervan zal worden onderzocht

Pastoraal-kerkelijke visie: herbestemming (verkoop).

Toekomstvisie kerk: Het is de bedoeling om de kerk op langere termijn af te stoten.

Oprichting stuurgroep: nee

Bestemmingsonderzoek: eventueel door nieuwe eigenaar.

Tijdshorizon:

TOEKOMSTVISIE Corneliskapel, Breisem		
KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN	
Herbestemming	Herbestemming	

Besluit Parochie Sint-Augustinus

Voor deze parochie zal Sint-Genoveva Oplinter op termijn dienst doen als hoofdkerk. Deze kerk zal dus hoofdzakelijk gebruikt worden voor erediensten. Er kunnen activiteiten georganiseerd worden die passen binnen het religieuze karakter van het gebouw en met respect voor de christelijke symbolen in het gebouw door de gasten.

De Sint-Martinuskerk te Vissenaken is de back-up kerk van de hoofdkerk, met een nevenbestemming steeds in tijd gescheiden van de erediensten die dienen bewaard te blijven.

De kerk Sint-Margareta te Sint-Magriete-Houtem blijft bewaard voor erediensten en nevenbestemmingen.

De Sint-Pieters-Bandenkerk te Vissenaken zal op termijn worden herbestemd.

De andere kerken (Kumtich, Breisem) worden herbestemd.

Voor Oorbeek geldt een nevenbestemming (ontmoetingscentrum) en wordt op termijn gewerkt naar herbestemming.

Samenvattende tabel Kerkgebouwen

	NAAM KERK / KAPEL	WIJK	EIGENAAR	KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN
--	----------------------	------	----------	---------------	-------------------------------

PAROCHIE SINT-GERMANUS Tienen Centrum

1	Sint-Germanus Hoofdkerk	Centrum	Kerkfabriek Kerkgebouw Toren Stad Tienen	Monument Valorisatie	Valorisatie
2	O.L.V. ten Poel Back-up kerk	Centrum	Kerkfabriek St Germanus	Monument Eredienst en nevenbestemming	Erediensten en nevenbestemming
3	Sint-Lambertus	Groot-Overlaar	Stad Tienen	Monument Herbestemming	Herbestemming
4	H. Hart	Centrum	Kerkfabriek St Germanus	Herbestemming	Herbestemming
5	Sint-Jozef	Nieuw-Overlaar	Kerkfabriek St Germanus		Reeds herbestemd

PAROCHIE GODDELIJKE ZALIGMAKER Tienen Zuid

6	Goddelijke Zaligmaker Hoofdkerk	Hakendover	Stad Tienen	Monument Valorisatie	Valorisatie
7	Sint-Odulphus Back-up kerk	Bost	Kerkfabriek Goddelijke Zaligmaker	Erediensten en nevenbestemming	Erediensten en nevenbestemming
8	Kapel O.L.V. ten Steen	Grimde	Kerkfabriek Goddelijke Zaligmaker	Monument Bedevaartkapel	Bedevaartkapel
9	Sint-Laurentius	Goetsenhoven	Stad Tienen	Monument Erediensten en Nevenbestemming	Herbestemming (*)
10	Sint-Petrus en Paulus	Grimde	Stad Tienen	Herbestemming	Herbestemming
11	Sint-Pieterskapel met necropolis,	Grimde	Stad Tienen	Monument Gedenkplaats	Gedenkplaats

	NAAM KERK / KAPEL	WIJK	EIGENAAR	KORTE TERMIJN	MIDDELLANGE- LANGE TERMIJN
--	----------------------	------	----------	---------------	-------------------------------

PAROCHIE SINT-AUGUSTINUS Tienen Noord

12	Sint-Genoveva Hoofdkerk	Oplinter	Stad Tienen	Monument Valorisatie	Valorisatie
13	Sint-Martinus Back-up kerk	Vissenaken	Stad Tienen	Erediensten en nevenbestemming	Erediensten en nevenbestemming
14	Sint-Pieters-Banden	Vissenaken	Stad Tienen	Monument Erediensten en nevenbestemming	Herbestemming (**)
15	Sint-Margaretha	Sint-Margriete- Houtem	Stad Tienen	Monument Erediensten en nevenbestemming	Erediensten en nevenbestemming
16	Sint-Egidius	Kuntich	Stad Tienen	Monument Herbestemming	Herbestemming
17	Sint-Joris	Oorbeek	Stad Tienen	Monument Herbestemming	Herbestemming
18	Corneliskapel	Breisem	Stad Tienen	Monument Herbestemming	Herbestemming

Om de twee jaar willen we graag dit kerkenbeleidsplan evalueren in overleg met de stad en de drie parochies. Daarbij wordt per kerk een stand van zaken gemaakt van de pastorale activiteiten en het aantal kerkgangers. Er wordt ook nagegaan of het wenselijk is om op basis van de beschikbaarheid van de voorganger en de nodige vrijwilligers het kerkenbeleidsplan bij te sturen.

(*) Goetsenhoven, Sint-Laurentius, te herbestemmen op lange termijn.

(**) Vissenaken, Sint-Pieter, te herbestemmen op lange termijn.

Voor beide kerken zijn er in de komende legislatuur investering en/of planningsinitiatieven gepland, waarvoor het belangrijk is dat er duidelijkheid bestaat over de toekomst van de sites op de lange termijn.

(*) In Goetsenhoven wordt momenteel – op initiatief van de Alexianen Zorggroep Tienen – een nieuw totaalplan opgemaakt voor de grondige vernieuwing van het woonzorgcentrum. Dat zal finaal vertaald worden in een ruimtelijk uitvoeringsplan waardoor de bestemmingen die in de toekomst een plaats kunnen krijgen in het gebied, juridisch vastgelegd worden. Omdat de kerk daarbij aansluit, is het aangewezen om nu mee vooruit te kijken naar de herbestemming van de

kerk op lange termijn, zodat wat daarvoor nodig is een plaats kan krijgen in het totaalplan en zodat de mogelijke bestemmingen juridisch verankerd kunnen worden. De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan is een complexe procedure die 2 tot 3 jaar in beslag neemt. De goedkeuring ervan wil niet zeggen dat de herbestemming onmiddellijk moet gebeuren daarna maar maakt dat wel mogelijk.

(**) In Vissenaken staat de stad Tienen binnen de huidige legislatuur voor belangrijke investeringen in o.a. de stabiliteit van de pastorie. De stad moet daarnaast beslissingen nemen over het totaalplan voor de site (OC – pastorie – jeugdvoorzieningen – kerk – kerkhof). Dat is zo omdat er onvoldoende publieke middelen zijn om te investeren in het behoud van de pastorie én een nieuw ontmoetingscentrum én een bredere ontsluiting van de kerk. Binnen het totaalplan zullen er dus keuzes gemaakt worden en vervolgens zal daar stap voor stap naartoe gewerkt worden, rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden. De opmaak van het totaalplan wil dus ook hier niet zeggen dat de kerk onmiddellijk een volledige herbestemming zal krijgen.